

Выдаецца
з 9 жніўня 1917г.

Родная газета на роднай мове

АДПАЧНЁМ
НА... ГРОДЗЕНСКІМ
МОРЫ

МС

ЗВЯЗДА

20 ЛІПЕНЯ 2022 г.
СЕРАДА
№ 140 (29762)

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ

АЛЕРГІЯ —
ХВАРОБА
СЕЗОННАЯ?

12

ЦЫТАТА ДНЯ

Андрэй ХУДЫК,
міністр прыродных
рэсурсаў і аховы
навакольнага асяроддзя:

«Ва ўмовах санкцыйнага ціску з боку недружалюбных краін пытанні развіцця мінеральна-сыравіннай базы Беларусі выходзяць на першы план — ад яе стану шмат у чым залежыць развіццё і канкурэнтаздольнасць эканомікі краіны. Таксама вельмі важным з'яўляецца ўкараненне экалагічнага кампанента пры здабычы і перапрацоўцы карысных выкапняў. На гэтай зямлі будучы жывь наступныя пакаленні беларусаў. Наш абавязак — пакінуць для іх не толькі развітую мінеральна-сыравінную базу, але і здаровае навакольнае асяроддзе. Адзначу, што экалагізацыя вытворчых працэсаў і ўкараненне безадходных тэхналогій — стратэгічна важныя задачы. Багаціц не траў не з'яўляюцца бясконцымі, і сёння прыродакарыстанне проста павінна быць рацыянальным і эканомным».

ЧАТЫРЫСТА З ЧАТЫРОХСОТ МАГЧЫМЫХ

Учора самая паспяхова сёлета абітурыентка краіны Настасся БІЛЬДЗЬ з Ліды падала дакументы ў Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі. За вынікі паступлення можа не хвалявацца — дзяўчына ўжо студэнтка. Інакш і быць не можа — выпускніца 8-й лідскай

сярэдняй школы на ЦТ па беларускай мове, фізіцы і матэматыцы набрала найвышэйшыя сто балаў. Сярэдні бал атэстата ў дзяўчыны — 10. Так што ў будучага праграміста ўжо цяпер усё на максімуме.

Фота БелТА.

Прыёмная кампанія — 2022

НАСТАЎНІК — КАТЭГОРЫЯ ВЕЧНАЯ

Хто выбірае навучанне
ў галоўным педуніверсітэце краіны?

«Прэстыж — гэта духоўная катэгорыя, якая ўзвышае настаўніка ў яго ўласных вачах. Прыцягальнасць педагагічнай працы праявае перш за ўсё ў сферы, звязанай з разуменнем настаўнікамі сваёй місіі ў грамадстве, магчымасці творчага самавыяўлення ў рабоце. Высокія эмацыянальныя нагрукі кампенсуюцца прызнаннем дзецьмі, павагай з боку іх бацькоў, станоўчай ацэнкай калег і высокай самаацэнкай уласнай прафесіянальнай дзейнасці. Настаўнік — ключавая фігура ў грамадстве, таму ўсім, хто абраў гэту прафесію, варта памятаць, што менавіта ад вашай работы, ад таго, як вы будзеце ставіцца да яе і да сваіх вучняў, залежыць будучыня нашай краіны. У вашых клясах будуць сядзець будучыя інжынеры, касманаўты, псіхалагі, юрысты, дэпутаты і вынаходнікі...» — напісаў у сваім эсе «Прэстыж прафесіі педагога» выпускнік профільнага педкласа случкай сярэдняй школы № 12 Арцём ЧАБОЦЬКА.

Незвычайнае побач

І Ў НАС ЁСЦЬ СВОЙ ПРАВАНС,

або Навошта ў беларускіх вёсках
засаджваць палі лавандай?

Якія ў вас асацыяцыі пры слове «лаванда»? У мяне — легендарная песня Сафіі Ратару і казачныя бяскрайнія ліловыя палі Праванса, якія бачыла толькі на фотаздымках. Падчас цвіцення лаванды Францыя як магнітам прыцягвае шматлікіх турыстаў. Людзі гатовыя плаціць сотні еўра, каб зладзіць фотасесію на фоне квітнеючага лавандавага поля. Але каб удыхнуць водар Праванса, сёння зусім не абавязкова траціць шмат грошай. Лавандавыя палі, хоць пакуль і не такія маштабныя, ёсць і ў беларускіх вёсках.

Гаспадыня лавандавага поля «Лаванда Лепей» Лора ПАУЛАВА збірае ўраджай.

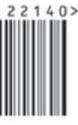
СТАР. 4

СТАР. 5

КОРАТКА

- Беларускія аграрыі намалалі больш як 250 тысяч тон збожжы.
- «Белпошта» часова абмежавала аплату паслуг картамі замежных банкаў.
- БЧ абсталюе месцы для ровараў ва ўсіх цагніках рэгіянальных ліній эканомкласа.
- Новы рэзідэнт СЭЗ «Віцебск» пабудуе завод гарачага цынкавання.

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

«УЗРОВЕНЬ МИНУЛАГА ГОДА НЕ ПА СТАТЫСТЫЦЫ, А Ё РЭАЛЬНЫМ СТАНОВІШЧЫ ТРЭБА ДАСЯГАЦЬ»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка прыняў з дакладам старшыню Гродзенскага абласнога выканаўчага камітэта Уладзіміра Караніка. На парадку дня — актуальныя пытанні жыцця рэгіёна, яго праблемы і планы.

Кіраўнік дзяржавы расказаў, што падчас навідаўняй сустрэчы з кіраўніком Магілёўскай вобласці Анатолем Ісачанкам быў выяўлены шэраг недахопаў, звязаных з уборачнай кампаніяй. Аднак, на яго думку, гэтыя недахопы характэрныя для ўсёй краіны, у тым ліку і для Гродзеншчыны. Сур'ёзнаму аналізу падвергнута і эканамічная сітуацыя ў вобласці.

уборачнай кампаніі. Ён заўважыў, што ўмовы надвор'я ўскладнілі ўборку, хоць для Гродзенскай вобласці катастрофы ў гэтым няма. У рэгіёне працуюць добрыя кадры, падрыхтаваныя да ўборкі лепш, чым звычайна.

«Я ўпэўнены, што вы ўборку правядзеце як трэба. Але трэба ўлічваць гэтую спрасаванасць. Сабраць азімья і ячмень, рапс, потым трэба араць хутка, каб азімья пасеяць хоць бы ў першай палове верасня. Яравыя і каласавыя трэба сабраць своечасова. Але самае галоўнае — другі ўкос траў, асабліва там, дзе паспелі падкарміць. Трэба гэта ўзяць. Гэта будзе добры запас кармоў», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

БЯЗВІЗАВЫ РЭЖЫМ

Для Гродзенскай вобласці актуальнае яшчэ адно пытанне, якое Аляксандр Лукашэнка назваў спецыфічным. Як вядома, для жыхароў Літвы, Латвіі і Польшчы быў уведзены бязвізавы рэжым.

«Гэта найперш зона адказнасці ваша, граніца. Вашы ўражаны, ваш пункт гледжання на гэта. Варта нам яго захоўваць, гэты бязвізавы ўезд? Як людзі рэагуюць, прыезджыя і як нашы? Галоўнае, як нашы да гэтага ставяцца. Тое, што ўлады там у шаленстве, гэта вы таксама ведаеце. Да дурнога ўжо даходзіць, ужо на здзеіт там намяджаюць. Восі і ўся свабода слова і правы чалавека. Але, тым не менш, як нашы людзі на гэта рэагуюць. І ваш пункт гледжання на далейшае падаўжэнне бязвізавога рэжыму», — пацікавіўся кіраўнік дзяржавы у губернатара.

МЕДЫЦЫНА

Таксама Прэзідэнт звярнуў увагу на сістэму аховы здароўя ў Гродзенскай вобласці. У прыватнасці, на анкалагічны дыспансер, якога пакуль у рэгіёне

няма. «Дарэчы, гэта роднае ваша. Вы хірург, працавалі з анкалагічнымі хворымі. Як рухаецца будаўніцтва? Нам трэба пабудаваць анкалагічны цэнтр на захадзе для Гродзенскай вобласці», — сказаў ён. Аляксандр Лукашэнка прапанаваў Уладзіміру Караніку абмеркаваць і далейшае развіццё сістэмы падрыхтоўкі ўрачоў, кадраў для аховы здароўя ў працяг навідаўняй нарады па пытаннях развіцця медыцыны. Нагадаем, што з 2019 да 2020 года Уладзімір Каранік займаў пасаду міністра аховы здароўя.

НАША ЗАДАЧА — СКАРЫСТАЦА МОМЕНТАМ

Старшыня Гродзенскага абласнога выканаўчага камітэта далажыў Прэзідэнту аб сітуацыі

ў вобласці. «Мы апошнія паўгода бачым некаторае зніжэнне аб'ёмных паказчыкаў. Але ў перыяд такіх знешніх шокаў, у першую чаргу ўпор быў зроблены на фінансавую эфектыўнасць работы прадпрыемстваў вобласці ў цэлым. І тут паставілі аптымістычныя. У нас павялічваюцца нааўняльнасць бюджэту ў параўнанні з мінулымі годам», — сказаў ён.

«Вы хочаце сказаць, што ў вас фізічныя аб'ёмы былі, вы маглі прадаваць. Але вы гэтага не рабілі, бо глядзелі фінансавы станавішча?» — запытаў Прэзідэнт.

Уладзімір Каранік растлумачыў, што ў фізічных аб'ёмах асобныя прадпрыемствы маглі б нарастаць. Але акцэнт быў на тым, каб забяспечыць стабільнасць работы, рабочыя месцы, стабільную зарплату, і фінансавы становачы вынік. «І паралельна

выбудоўваем новыя лагістычныя ланцужкі, шукаем новыя рынкі збыту. У цэлым у нас дадатнае сальда гандлю на знешніх рынках вырастае і складае 635 мільёнаў. Прыбытак прадпрыемстваў вырас да мільярда двухсот — гэта больш чым на 20 працэнтаў. І зменшылася колькасць стратных прадпрыемстваў. Зразумела, праблемы ёсць. Зразумела, што многія зніжаюць аб'ёмы вытворчасці з суб'ектыўных або аб'ектыўных прычын. Наша задача скарыстацца тым момантам адноснай фінансавога стабільнасці, для таго каб паспрабаваць да канца года аднавіць аб'ёмы. Гэтую фінансавую перадышку мы атрымалі, але трэба шукаць знешнія рынкі, шукаць новую лагістыку, трэба запускаяць вытворчасці», — сказаў ён.

Валерыя СЦЯЦКО.

ЭКАНОМІКА

«Бачу, што і ў Гродзенскай вобласці за паўгоддзе, калі казаць пра традыцыйныя паказчыкі, сітуацыя вымушае жадаць лепшага. І па валавым рэгіянальным прадукце, і па іншых паказчыках. Вядома, вы можаце сказаць, што летася база была вышэйшая, чым у Магілёўскай вобласці, і прыбаўляецца ў Гродзенскай вобласці складаная. Але задача была пастаўлена і яе трэба выконваць. Я не патрабую сёння ні ад урада, ні ад губернатара, каб яны дадалі па валавым або рэгіянальным прадукце 5-6 працэнтаў. Задача стаіць у гэтай сітуацыі — захаваць тэмпы мінулага года, выйсці на ўзровень мінулага года. Гродзеншчына, можа, магла б і больш. Баюся, што за паўгода, якія засталіся, вам будзе складана перавысіць узровень мінулага. Хоць усё магчыма», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Ён акцэнтаваў увагу на тым, што ўзровень мінулага года не па статыстыцы, а ў рэальным становішчы трэба дасягаць.

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

Асобна Прэзідэнт спыніўся на галоўнай для ўсіх летняй тэме —

У тэму

Нельга спыняцца на дасягнутым

Пасля даклада ў Прэзідэнта Уладзіміра Караніка расказаў журналістам падрабязнасці сустрэчы з кіраўніком дзяржавы. У цэнтры ўвагі былі пытанні сацыяльна-эканамічнага развіцця вобласці. «Калі мы рэгіструем некаторае зніжэнне аб'ёмных паказчыкаў, на што справядліва ўказаў Прэзідэнт, то пры аналізе фінансавых паказчыкаў мы бачым, што вобласць працуе доволі стабільна ў вельмі няпросты час. Але ні ў якім разе нельга супакойвацца на дасягнутым», — адзначыў ён.

Губернатар расказаў, што Прэзідэнт яшчэ раз накіраваў на неабходнасць строгага выканання тэхналогій падчас уборачнай кампаніі. «І тут я абсалютна згодны з кіраўніком дзяржавы, які гаворыць, што ў зоне няўстойлівага земляробства захаванне тэхналогій дазваляе і ў дрэнны год атрымаць добры прыбытак. Але недапушчальна, калі ў добры год мы атрымаем маленькія страты, і ў дрэнны год — вялікія страты. Тэхналогіі ў сельскай гаспадарцы — аснова ўсяго, якая дазваляе не толькі гарантаваць харчовую бяспеку нашай краіны, з гэтым пытаннем нашы аграрыі справіліся, але і павышае экспартны патэнцыял», — расказаў ён.

Што датычыцца будаўніцтва анкадыспансера і ўзвядзення іншых сацыяльных аб'ектаў, то, па словах Уладзіміра Караніка, бюджэт вобласці выконваецца

з прафіцэнтам, расце яго нааўняльнасць. Гэта дае магчымасць у поўнай меры выконваць усе сацыяльныя абавязальнасці перад грамадзянамі. Таму сёння ідзе актыўнае будаўніцтва анкадыспансера і забеспячэнне яго абсталяваннем: «Спадзяюся, што калі з пастайкай абсталявання будуць вырашаны ўсе пытанні, першая чарга будзе ўведзена сёлета. І працягнецца будаўніцтва другой чаргі, якая налетата будзе ўведзена ў эксплуатацыю. Паралельна ідзе будаўніцтва іншых медыцынскіх аб'ектаў, садкоў, школ. Ніводны сацыяльны аб'ект не замарожаны, працягваюцца іх фінансаванне і будаўніцтва».

Старшыня Гродзенскага аблвыканкама паведаміў, што дзякуючы бязвізу шмат людзей прыязджае ў Беларусь з Літвы і Польшчы. І гэта ні для кога не стварае праблем. «Людзі маюць зносіны са сваімі сваякамі. І тое, што людзі купляюць тавары і возяць да сябе ў тэмежы, ні ў кога агрэсіўнай рэакцыі не выклікае. Гэты бязвіз спрыяе міжасобным кантактам. А сяброўства і добрыя адносіны паміж краінамі пачынаюцца з сяброўства паміж яе грамадзянамі. Мы зацікаўлены ў добрасуседскіх адносінах з усімі нашымі суседзямі, будзем далей стымуляваць гэтыя міжасобныя кантакты, і спадзяёмся, што колькасць некалі перарасце ў якасць», — сказаў Уладзімір Каранік.

Блізкая ўлада

Ільготы шматдзетным, жыллё і добраўпарадкаванне

З якімі праблемамі звярнуліся да Уладзіміра Андрэйчанкі жыхары Глыбокага

Старшыня Палаты прадстаўнікоў Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА правёў прыём грамадзян у Глыбокім. Падобныя мерапрыемствы з'яўляюцца абавязковым пунктам у рабочым графіку парламентарыяў. А жыхарам раённых цэнтраў, пасёлкаў і вёсак яны даюць магчымасць расказаць прадстаўнікам улады пра свае набалельшыя пытанні. На прыёме да Уладзіміра Андрэйчанкі запісаліся дзве чалавек з Глыбоцкага і Мёрскага раёнаў.

Жыхар вёскі Дворышча з Мёршчыны звярнуўся да старшыні Палаты прадстаўнікоў з пытаннем выкарыстання чэкаў «Жыллё». Ён хацеў выкарыстаць іх для будаўніцтва ў Віцебску кватэры сыну, які мае патрэбу ў паліпэні жывячых умоў. Віцебскі гарвыканкам адмовіў у індэксаванні чэкаў, бо імі раней скарыстаўся зайўнік. Уладзімір Андрэйчанка, вывучыўшы дэталі, адзначыў, што рашэнне было прынята на законнай падставе. Пакуль ніякіх варыянтаў па выкарыстанні чэкаў знайсці немагчыма, таму што іх можна выкарыстоўваць для будаўніцтва, рамонтна або куплі аднаго жыллага памяшкання. Калі скончыцца тэрмін іх дзеяння, чэкі можна будзе здаць.

Некалькі зваротаў жыхароў Глыбокага датычылася добраўпарадкавання тратуараў і дарог на розных вуліцах. Прадстаўнікі райвыканкама растлумачылі, што ўсе гэтыя ўчасткі вуліцы яны ўзялі на кантроль і правядуць бягучы рамонт на працягу гэтага і наступнага гадоў. Заяўніца, якая жыве на вуліцы Мінскай, адзначыла, што яе прыватны дом мае патрэбу ў рамонтзе, і папярсіла дапамагчы з работамі. Дом 1926 года пабудовы, і там сапраўды неабходна абнавіць экстар'ер, адзначылі работнікі ЖКГ. Яны ўжо абследавалі дом, вызначылі аб'ём работ і ў найкарацейшыя тэрміны лівідуюць відавочныя праблемы, а на перспектыву складуць пералік таго, што яшчэ можна зрабіць.

Пенсіянерка з Глыбокага не згодная з пераразлікам кошту прыватызацыі кватэры, які зрабіў у 2014 годзе. У той час жанчына прахывала з непаўналетнім сынам, унесла першы ўзнос за прыватызацыю. У доме быў праведзены капрамонт, павялічылася агульная плошча дома, і пры пераразліку па кошы прыватызацыі, адпаведна, узрасла сума.

Уладзімір Андрэйчанка адзначыў, што законных падстаў для адмены рашэнняў няма. У доме пабывалі камісіі з аблвыканкама,

Камітэта дзяржкантролю, Міністэрства ЖКГ. І ўсе прыйшлі да агульнай думкі. Як растлумачыў юрыст мясцовай ЖКГ, адзіны варыянт для жанчыны, калі яна пагодзіцца на суму прыватызацыі, можна аформіць дадатковае пагадненне ў натарыуса і атрымаць дакументы на прыватызацыю. Суму за прыватызацыю не трэба выплачваць адначасова, яе падзяляць на роўныя выплаты на некалькі гадоў. Пытанне толькі ў жаданні зайўніцы давесці справу да канца.

Шматдзетная маці з аграгарадка Ломашы ўзяла пытанне рамонтна дарог у населеным пункце. На прадстаўленых зайўніцкай фота відэа, што стан дарогі здавальняючы, аднак жыхарка аграгарадка сцвярджае, што ў міжсезонне там ні праехаць ні траіцы.

Старшыня Палаты прадстаўнікоў даручыў ЖКГ дарогу падтрымліваць у адпаведным стане, грэйдзіраваць. Але, па яго словах, на жаль, на асфальтаванне ўсіх якасковых дарог не хоціць бюджэтных сродкаў.

Таксама шматдзетная маці ўдакладняла, ці можна выкарыстоўваць сямейны капітал дэтэрмінова на куплю аўтамабіля. Уладзімір Андрэйчанка адзначыў, што дзедаеае пытанне ўжо ўзнімалася ва ўрадзе,

але мэты, на якія можна накіроўваць сямейны капітал, дакладна вызначаны.

«У Глыбокім да будучых «Дажынак» праведзены значныя работы, яны працягваюцца і жыхары райцэнтра і раёна ў цэлым станюча ацэньваюць тыя добрыя перамены, якія адбываюцца тут у сацыяльным плане. Аднак усё ж такі трэба адзначыць, што асновай сацыяльнай паліткі, бяспекі дзяржавы, добрабыту нашых людзей з'яўляецца эканоміка. Што датычыцца сельскай гаспадаркі, то ў першую чаргу важная вытворчасць хлеба, збожжа. У цэлым, у Глыбокім раёне вырашаны доволі надрэчныя ўраджай, падрыхтаваны тэхніка, механізатары, расшыты вузкія месцы, але нешта трэба яшчэ дарабіць. Наўраўне з вырашэннем сацыяльных пытанняў трэба правесці ўборку ўраджаю своечасова, правесці без страт. Па-мойму, кадры раёна на гэта настроены. Цана хлеба сёлета будзе вельмі вялікая. Мы бачым, якая нестабільная сітуацыя складаецца вакол Рэспублікі Беларусь. Бачым, якія праблемы ў свеце з забеспячэннем харчавання, трэба ўсю сваю увагу пераарыентаваць на гэтыя вытворчыя сферы», — падвёў вынік прыёму Уладзімір Андрэйчанка.

Паводле БелТА.

Пазіцыя

Беларусь робіць усё магчымае для садзейнічання дыялогу і падтрымання міжнароднага міру

Аб гэтым заявіў міністр замежных спраў Беларусі Уладзімір МАКЕЙ на адкрыцці ў МЗС выстаўкі «Генацыд беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны», паведамліла БелТА.

Міністр адзначыў, што сёння свет падвяргаецца выпрабаванням на трываласць, разбураюцца прынцыпы шматбаковасці, у некаторых краінах пераглядаюцца вынікі Вялікай Айчыннай вайны, а правы ахвяр і катаў, вызваліцеляў і агрэсараў спрабуюць зраўнаваць.

«Беларусь рабіла і прадаўжае рабіць усё магчымае для садзейнічання дыялогу і пошуку шляхоў падтрымання міжнароднага міру і бяспекі, захавання і ўмацавання гістарычнай праўды. Дзейнасць па ўвекавечанні памяці ахвяр Вялікай Айчыннай вайны — адзін з неад'емных складнікаў такой сістэмнай, паслядоўнай работы», — падкрэсліў Уладзімір Макей.

Пры гэтым у Беларусі ўшаноўваюць памяць усіх без выключэння ахвяр вайны шматнацыянальнага беларускага народа і не падзяляюць іх па нацыянальнай, рэлігійнай або культурнай прыкмеце, заявіў кіраўнік МЗС.

Будучы светапарадак павінен забяспечваць спакой і стабільнасць на планеце, лічыць Уладзімір Макей. Міністр нагадаў, што ў 1990-я гады пасля распаду Савецкага Саюза прадралакі перамогу «заходняга свету ліберальнай дэмакратыі», адыход ад шматпалярнасці. Але праз 30 гадоў гэтая тэорыя не прыжылася, адзначыў Уладзімір Макей. «Абставіны складаюцца такім чынам, што многія разважыліся над тым, як жыць далей, які светапарадак нас задаволіць. А гэта павінен быць такі светапарадак, які забяспечваў бы мір, спакой і стабільнасць на планеце», — перакананы кіраўнік знешнепалітычнага ведамства.

Уладзімір Макей нагадаў аб нядаўнім пісьме кіраўніка беларускай дзяржавы ў адрас генеральнага сакратара ААН. Прэзідэнт Беларусі заклікаў прыняць усе магчымыя меры, каб пазбегнуць далейшага нагнавання канфрантацыі і гонкі ўзброення. «Думаю, што з часам, паступова вельмі многія разважыліся палітыкі (хоць іх на Захадзе засталіся лічаныя адзінкі) будучы усё больш і больш задумвацца над гэтым пытаннем», — перакананы Уладзімір Макей.

У ААН ПАВІННЫ ПРА ГЭТА ВЕДАЦЬ

Беларускія следчыя расказалі дэлегацыі гэтай арганізацыі аб злачынствах Польшчы на граніцы

Учора ў цэнтральным апарце Следчага камітэта Рэспублікі Беларусь абдылася рабочая сустрэча з дэлегацыяй Арганізацыі Аб'яднаных Нацый на чале са спецдакладчыкам па правах мігрантаў Феліпэ Гансалесам Маралесам.

У сустрэчы ўзялі ўдзел супрацоўнікі галоўнага следчага ўпраўлення Следчага камітэта Рэспублікі Беларусь, Міністэрства замежных спраў і цэнтра «Сістэмная праваабарона».

Гасцям прадстаўлена інфармацыя аб ходзе і выніках расследавання крываўнай справы аб злачынствах супраць бяспекі чалавецтва, прапагандзе вайны і свядомым пакіданні ў небяспецы (арт. 128, ч. 1 арт. 123, ч. 3 арт. 159 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь), паведамліў аддзель інфармацыі і сувязі з грамадскасцю СК. У тым ліку па фактах учынення службовымі і іншымі асобамі Рэспублікі Польшча супрацьпраўных дзеянняў, спалучаных з дэпартацыяй, актамі жорсткасці, катаваннямі, наўмысным неаказаннем дапамогі, што пацягнула смерць пацярпелых, у адносінах да бежанцаў з краін Блізкага Усходу і Афганістана, у сувязі з іх расавай, нацыянальнай, этнічнай прыналежнасцю, вераваннем пры перасячэнні тымі дзяржаўнай граніцы Рэспублікі Польшча для далейшага прасоўвання ў Федэратыўную Рэспубліку Германія.

Супрацоўнікі Следчага камітэта таксама адзначылі, што падчас расследавання крываўнай справы выяўлены шматлікія парушэнні прадстаўнікамі польскага боку Канвенцыі аб статусе бежанца ад 28 ліпеня 1951 года, а таксама неаднаразовыя невыкананні Міжнароднага пакта аб грамадзянскіх і палітычных правах ад 16 снежня 1966 года.

Беларускімі следчымі зафіксаваны злачынныя дзеянні ў дапамогу да 149 бежанцаў, якія звярнуліся па медыцынскую дапамогу. З агульнай колькасці пацярпелых — 28 жанчын і 22 непаўналетніх (з іх 17 малалетніх ва ўзросце да 14 гадоў).

У тым ліку, прадстаўнікам дэлегацыі ААН даведазна інфармацыя, атрыманая падчас расследавання ад польскага салдата Эмілія Чэчкі, аб здзяйсненні масавых пакарэннях смерцю, тымым пахаваанні забітых бежанцаў польскімі вайскоўцамі на прыгранічнай тэрыторыі Рэспублікі Польшча з Рэспублікай Беларусь.

Запашальнік

Коннае і піратэхнічнае шоу

Фестываль сярэднявковай культуры «Гальшанскі замак — 2022» вяртаецца

ХІ Фестываль сярэднявковай культуры «Гальшанскі замак — 2022» абудзецца 6 жніўня 2022 года, паведамляе Міністэрства культуры.

Доўгачаканая сустрэча каля сцен замка пройдзе пад лозунгам «З мінулага ў сучаснае».

Адкрые праграму канцэрт арганнай музыкі, які пройдзе ў касцёле Святога Яна Хрысціцеля. Адною з выдатных асаблівасцяў фестывалю стане правядзенне тэатралізаванага шэсця ад цэнтра аграгарадка Гальшаны да таямнічага Гальшанскага замка.

Урачыстае адкрыццё фестывалю працягнецца інтэрактыўнымі праграмамі клубаў гістарычных рэканструкцый «Клан Маквітан» і «Веруш», выступленнем гурта Nevrida, а таксама іншымі прыемнымі сюрпрызамі.

Веліч эпохі Сярэднявечча прадэманструе коннае шоу клуба гістарычнай рэканструкцыі «Секерж».

Яшчэ адна адметнасць фестывалю — вясельная музычная праграма і незабыўнае фэер-шоу: увагу гасцей захопіць канцэртная праграма ўдзельнікаў шоу «Х-фактар Беларусь» і піратэхнічнае шоу «Магія агню».

Фестываль, які і сам Гальшанскі замак, што захоўвае шмат таямніц, стаў візітнай карткай Ашмянскага раёна. Свята нязменна прыцягвае мноства гасцей не толькі з Беларусі, але і з краін блізкага замежжа, адзначаюць арганізатары. Мерапрыемства штогод збірае аматараў аўтэнтычнай музыкі, рыцарскіх турніраў, тэатраў, малюнічых фэер-шоу, народных рамёстваў і атмасферы сярэднявковай культуры.

Ксенія ДАБРАБЫТ.

БЕЗ ПАЖАРАЎ НА ЖНІВЕ

У МНС расказалі, як забяспечваецца пажарная бяспека ў перыяд уборачнай кампаніі

Праблемных пытанняў, якія могуць паўплываць на гарантаванне пажарнай бяспекі ў перыяд уборачнай кампаніі, не выяўлена, паведамліў першы намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення нагляду і прафілактыкі — начальнік ўпраўлення арганізацыі нагляду і прафілактыкі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Васіль СІЎЧАК, перадае карэспандэнт БелТА.

Харчовая бяспека краіны звязана, сярод іншага, і з улікам страт сельскагаспадарчай прадукцыі, у тым ліку і ад пажараў. У сувязі з гэтым кантроль МНС за забяспячэннем пажарнай бяспекі сельгасугоддзяў і на сельскагаспадарчых прадпрыемствах — у прыярытэце. Ратавальнікамі су-

месна з іншымі зацікаўленымі арганізацыямі праводзіцца навуковае пажарна-тэхнічнае мінімуму людзей, задзейнічаных на уборачнай кампаніі.

«На сённяшні дзень работнікамі органаў дзяржаўнага пажарнага нагляду абследавана больш за 7500 аб'ектаў, задзейнічаных на ўборцы ўраджая. Кіраўнікам

выдадзены адпаведныя рэкамендацыі па павышэнні супрацьпажарнай абароны гэтых аб'ектаў. Можна сказаць, што проблемных пытанняў, якія могуць паўплываць на забяспячэнне пажарнай бяспекі ў перыяд уборачнай кампаніі, няма», — расказаў Васіль Сіўчак.

Акрамя таго, праводзіцца рэйдавыя мерапрыемствы. «Асноўныя праблемы, якія выяўляюцца падчас праверак, — гэта парушэнне патрабаванняў пажарнай бяспекі пры ўстаноўцы целлага-неруруючых устаноў і выпадкі не забяспячэння тэхнікі першаснымі сродкамі пажаратушэння. Падчас рэйдавых праверак мы таксама праводзім супрацьпажарныя інструктажы з персаналам, задзейнічаным у перыяд уборкі ўраджая на парадак дзеянняў у выпадку ўзнікнення пажару і

ўменне карыстацца першаснымі сродкамі пажаратушэння», — адзначыў першы намеснік начальніка ўпраўлення.

Як растлумачыў Васіль Сіўчак, адно з галоўных пытанняў, якія непасрэдна ўплываюць на пажарную бяспеку, — захаванне вытворчай дысцыпліны. Пры выкананні тэхналогіі рызыка ўзнікнення пажараў будзе істотна ніжэйшай, як у перыяд работ камбайнаў, так і складзіравання грубых кармаў, а таксама сушкі збожжа.

«Акрамя таго, дапамагаем аграрыям у правядзенні уборачнай кампаніі: каля 300 нашых работнікаў звычайна перасаджваюцца на камбайны ў водпусках і аказваюць садзейнічання ў ўборцы ўраджая», — казаў Васіль Сіўчак.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦА

У Германіі заявілі, што Еўрасаюз чакае мегакрызіс з-за правальнай палітыкі і санкцый

Пра гэта ў артыкуле для паратала Telepolis заўважыў нямецкі журналіст Эрык Бонзэ, паведамліла РІА «Навіны». Ён адзначыў, што яшчэ задоўга да ўкраінскага крызісу абстаноўка ў Еўропе была напружанай. Кіраўнікі дзяржаў — членаў Еўрапейскага саюза не здолелі ўзгадніць дзеянні ў барацьбе з інфляцыяй і праблемамі на энергетычным рынку. У той жа час ЕС вырашыў увесці санкцыі супраць Расіі, якія прывялі да яшчэ большага росту цен. Пры гэтым усе рызыкі і наступствы такіх мер былі праігнараваны, цяпер вынік у наляўнасці. Журналіст канстатаваў, што Еўракамісія ў дадзенай сітуацыі выглядае зусім бездапаможна. На выпадок надзвычайнай сітуацыі з газам кіраўнік Еўракамісіі Урсула фон дэр Ляен не

можа прыдумаць нічога лепшага, чым знізіць тэмпературу абагрывання памяшканняў да 19 градусаў. Такая палітыка, на думку Эрыка Бонзэ, з'яўляецца сапраўдным правалам.

Віцэ-прэзідэнт ЗША: у краіне зброі больш, чым людзей

У Злучаных Штатах цяпер значна больш адзінак зброі, чым людзей, якія працуюць у краіне. Пры гэтым вытворчасць узброення толькі павялічваецца. На гэта звярнула ўвагу віцэ-прэзідэнт ЗША Камала Харыс. Паводле яе слоў, за мінулыя два дзесяцігоддзі колькасць вырабленай у ЗША зброі вырасла ў тры разы. Камала Харыс таксама заявіла, што ахвярамі нападаў з ужываннем агнястрэльнай зброі пераважна становяцца цёмнаскурыя людзі. Так, паводле статыстыкі, толькі 13 працэнтаў амерыканцаў з'яўляюцца цёмнаску-

рымі, аднак у 62 працэнтах выпадкаў менавіта яны становяцца ахвярамі забойстваў з ужываннем зброі. У ЗША з пачатку гэтага года ахвярамі індывідуальна з ужываннем агнястрэльнай зброі стала звыш 11 тысяч чалавек, каля 21 тысячы атрыла раненні. Летася на кожнага жыхара ЗША прыпадала 120 адзінак зброі.

Больш чым 440 тысячам японцаў рэкамендавана эвакуіравацца з-за ліўняў

Паводле інфармацыі японскіх ратавальнікаў, найбольш адліўняў церпяць жыхары заходніх і паўднёва-заходніх раёнаў краіны, паведамліла ТАСС. Праліўныя дажджы ідуць у Фукуоку, Кумамота і Оіта. У гэтых і іншых прафектурах на працягу гадзіны выпадае больш чым 50 міліметраў ападкаў. З-за маштабаў стыхій у некаторых раёнах былі спынены чыгуначныя зносіны. Акрамя таго, ёсць небяспека апаўзняў і паводак. У сувязі з гэтым арганізавана эвакуацыйная база, куды могуць прыбыць пацярпелыя.

НАСТАЎНІК — КАТЭГОРЫЯ ВЕЧНАЯ

ПРАДСТАЎНІК ДЫНАСТЫІ

«Добры настаўнік — справядлівы, ён вылучаецца высокай камунікабельнасцю, валодае пачуццём эмпатыі, умее знайсці падыход да кожнага вучня з улікам яго асаблівасцяў і патрэб. Сапраўдны настаўнік — гібі, мабільны, кампетэнтны ў пытаннях педагогікі і псіхалогіі, — разважае хлопец. — Ён не баіцца эксперыментавання, шукае новыя формы і метады работы, адкрыты для інавацыйных тэхналогій. Выбіраючы прафесію настаўніка, вы павінны ведаць, што заўсёды будзеце запатрабаваны на рынку працы, палюць настаўнік — катэгорыя вечная. Каб быць паспяховымі ў сваёй дзейнасці, вы павінны любіць сваю работу, пазітыўна ўспрымаць людзей, займацца самаадукацыяй, і тады перад вамі адкрыецца поўны спектр магчымасцяў прафесіі «педагог».

Два апошнія гады ў школе Арцём ЧАБОЦКА «прымяраў» на сабе прафесію педагога — вывучаў факультатывы «Уводзіны ў педагогічную прафесію». Між іншым, хлопец з'яўляецца прадстаўніком педагогічнай дынастыі. Яго маці да выхату на пенсію выкладала хімію ў школе, бацька цяпер выкладае фізкультуру. Выкладчыкамі медуніверсітэта былі бабуля і дзядуля. Яшчэ адна бабуля працавала ў сельскай школе настаўніцай беларускай і нямецкай мовы. Прабабуля і праддзядуля таксама прывялілі школу сваё жыццё: абое былі гісторыкамі. Арцём таксама нацэліўся вучыцца на настаўніка гісторыі і грамадазнаўства. У Беларускай дзяржаўнай педагогічнай універсітэце ён прыйшоў у шэрагах першых абітурыентаў, літаральна як толькі адчыніліся дзверы прыёмнай камісіі. І адным з першых прайшоў сумою для выпускнікаў профільных педкласаў.

МАТывАЦЫЙНЫ СКЛАДНІК

— На сумою прыходзяць трыя выпускнікі педагогічных класаў, якія вырашылі скарыстацца льготай, што прапісана ў Правілах прыёму ў ВНУ, — тлумачыць **начальнік Цэнтра развіцця педагогічнай адукацыі БДПУ, доктар педагогічных навук Аляксандра ПАЗНЯК**. — Яны могуць без здычкі ЦТ прэзентаваць на залічэнне на 31 педагогічную спецыяльнасць, калі засвоілі змест факультатыву «Уводзіны ў педагогічную прафесію» ў аб'ёме 140 гадзін, маюць характарыстыку-рэкамендацыю педсавета сваёй школы, адзнаку па профільных прадметах не менш як 8 балаў, а па астатніх — ад 7 да 10 балаў. На сумою яны прыносяць сваё партфоліа «Я — педагог» і цягнуць білет з двума пытаннямі па змесце факультатыву. Падкрэслію, што гэта менавіта сумою, а не экзамен, і для нас вельмі важна ўбачыць у хлопцаў і дзяўчат, якія да нас паступаюць, матывацыйны складнік і выбары прафесіі педагога. Сумою заўсёды вельмі моцна нас натхняе. Вы самі бачыце, з якімі тоўстымі партфоліа прыходзяць выпускнікі педкласаў. У іх яны назалашваюць усе свае дасягненні. Партфоліа дапамагае правесці самадыягностыку ўласных педагогічных

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

здольнасцяў, адрэфлексаваць сваю педагогічную дзейнасць. Калі цікавімся, чым асабліва ганарыцца абітурыент, часта чуем у адказ: «Сваімі першымі ўрокамі», «Валанцёрскай дзейнасцю»... Мы адразу бачым іх лідарскія задаткі, творчыя і спартыўныя здольнасці, можа падказаць, як яны могуць развіць свае таленты падчас навучання ў нашым універсітэце, дзе могуць знайсці сабе прымяненне.

Хачу таксама адзначыць, што факультатывы, якія вывучаюць вучні педкласаў, не дэмаверсія педагогікі і псіхалогіі, якія яны будуць вывучаць ужо ва ўніверсітэце. Гэта найперш магчымасць правярць правільнасць свайго выбару, пераканацца ў сваіх здольнасцях і схільнасцях яшчэ падчас першых педагогічных спроб, здзейсненых у школе. Трэба своєчасова ставіць перад сабой пытанні: «ці магу я? ці хачу я?» і шчыра на іх адказаць, бо педагогіка — гэта прызвание.

Навучэнцы, якія прыходзяць на сумою, як мы пераканваемся,

Беларусі, сусветная гісторыя, грамадазнаўства і географія. Займаўся валеболіам, усходнімі адзінаборствамі, наведваў турыстычны гурток. Для вучняў асоба будучага педагога мае вельмі важнае значэнне. Чым больш ён рознабаковы, тым цікавей будзе з ім дзеянне.

ПАДМУРАК КАДРАВАЙ ПАЛІТЫКІ

У першы дзень правядзення сумою з выпускнікамі педкласаў БДПУ наведваў **міністр адукацыі Андрэй ІВАНЕЦ**. Ён раскажаў журналістам, што Міністэрства адукацыі праводзіць сур'ёзную работу па павышэнні прэстыжу вышэйшай адукацыі. У сувязі з гэтым у бягучым годзе план прыёму зменшыўся ў параўнанні з мінулым годам на 1,5 працента. «Гэта значная лічба. У нашы ВНУ павінны прыходзіць найбольш здольныя, матываваныя юнакі і дзяўчаты, якія стануць высокакваліфікаванымі спецыялістамі пасля заканчэння

Арцём ЧАБОЦКА плануе працягнуць педагогічную дынастыю. Рэктар БДПУ Аляксандр ЖУК уручыў памятныя падарункі першым выпускнікам педкласаў, якія прыйшлі на сумою.

маюць вопыт узаемадзейнасці, вылучаюцца камунікабельнасцю, упэўненасцю ў сабе, у іх больш развітыя атарскія навыкі, эмацыянальны інтэлект, здольнасць працаваць у камандзе — так званыя soft skills, навыкі XXI стагоддзя, патрэбныя ў штодзённым і прафесіянальным жыцці.

Абсалютная большасць з іх ужо мае вопыт навукова-даследчай работы, з'яўляецца ўдзельнікамі адпаведных канферэнцый рознага ўзроўню (ад школьнага да рэспубліканскага), што яны пацвярджаюць дыпламамі і пасведчаннямі, якія прыкладаюць да сваіх партфоліа. У нас былі выпадкі, калі студэнты-практыканты прыходзілі ў школы, дзе ёсць педкласы, і іх навучэнцы дапамагалі студэнтам у правядзенні ўрокаў.

Цікавімся ў Арцёма, ці складана было прайсці сумою?

— Напярэдадні я хвалюваўся, — прызнаўся хлопец, — але высветлілася, што тут усе вельмі лаяльна ставяцца да абітурыентаў, сустракаюць нас з усмешкай. Мне, напрыклад, дасталіся пытанні аб прэстыжы педагогічнай прафесіі і самых вядомых педагогаў.

Арцём, дарчы, проста «ўзорны абітурыент» для педуниверсітэта: мае сярэдні бал атэстата 9,5, быў членам школьнай каманды «Што? Дзе? Калі?», старшыней школьнага валанцёрскага атрада. Захапляецца сучаснай паззіяй, цікавіцца пытаннямі правоў чалавека. Яго любімыя прадметы — гісторыя

ўніверсітэта», — падкрэсліў Андрэй Іванец.

Аб прыцыповым падыходзе да працы навучання ў ВНУ сведчыць яшчэ і той факт, што за бягучы навучальны год за непаспяховаць было адлічана пяць тысяч студэнтаў. «Калі мы сёння не будзем выбудоўваць выразную карціну разумення таго, што вышэйшая адукацыя — эталон падрыхтоўкі спецыяліста, то і на знешнім рынку наша адукацыя будзе запатрабаваная ў меншай ступені, — падаўляўся сваімі думкамі міністр. — А прыцягненне ў беларускія ВНУ замежных грамадзян — вельмі актуальнае пытанне. За апошнія тры гады іх кантынгент вырас з 18 да 33 тысяч, замежнікі вучацца ў нас не толькі на першай ступені вышэйшай адукацыі, але і ў магістратуры, і ў аспірантуры. Гэта пацвярджае, што наша адукацыя — канкурэнтаздольная і каціруецца на міжнародным адукацыйным рынку».

Пагутарыўшы з выпускнікамі педкласаў, якія праходзілі сумою ў БДПУ, Андрэй Іванец канстатаваў, што ўзровень выпускнікоў педагогічных класаў вельмі высокі: гэта і медальсты, і тыя, у каго сярэдні бал атэстата 9 і вышэй. А гэта значыць, што маладыя людзі робяць свой свядомы выбар, заснаваны на сур'ёзнай папярэдняй падрыхтоўцы.

✓ **Узровень выпускнікоў педагогічных класаў вельмі высокі: гэта і медальсты, і тыя, у каго сярэдні бал атэстата — 9 і вышэйшы.**
✓ **Выпускнікі педкласаў — асабліва катэгорыя студэнтаў, з якімі трэба працаваць па-новаму. Яны ўжо маюць уяўленне пра спецыфіку педагогічнай прафесіі...**

Міністр адукацыі Андрэй ІВАНЕЦ: «Вышэйшая адукацыя — эталон падрыхтоўкі спецыяліста».

У выпускніка сярэдняй школы № 2 са Стоўбцаў Дзмітрыя Грышана, які збіраецца стаць гісторыкам, міністр адукацыі пацікавіўся яго меркаваннем наконт новай канцэпцыі гістарычнай адукацыі, у аснову якой будзе пакладзена пераемнасць паміж школьнай праграмай і ўніверсітэцкай. «Сёння выпускнікі школ прыходзяць у ВНУ, і не вельмі зразумела, што яны там вывучаюць. Зноў паўтараюць школьны курс гісторыі? Мы хацелі б, каб гісторыя Беларусі выкладалася ў гэтай будзе інтэграваная дысцыпліна і гадзін на яе вывучэнне будзе ўдвая больш. А ў ВНУ з 1 верасня будзе выкладацца «Гісторыя беларускай дзяржаўнасці». Абітурыент адказаў міністру, што пры такім падыходзе гісторыю школьнікам будзе вывучаць і прасцей, і больш цікава.

«Работа над удасканаленнем дзейнасці педагогічных класаў — апра не толькі для нашага вядучага педагогічнага ўніверсітэта, але і для ўсіх рэгіянальных ВНУ. Таму што падрыхтоўка педагогічных кадраў для рэгіянаў з'яўляецца найважнейшым аспектам у рэалізацыі той стратэгіі, якая вызначана кіраўніком нашай дзяржавы: моцныя рэгіёны — моцная Беларусь», — рэзюмаваў Андрэй Іванец.

ПЕДАГОГ НОВАГА ПАКАЛЕННЯ

— Ад сёлетняй прыёмнай кампаніі мы чакаем «якаснага» абітурыента, — адзначыў у гутарцы з журналістам «Звязды» **рэктар БДПУ Аляксандр ЖУК**. — Дзейнасць педагогічных класаў у многім дапамагае вырашаць дадзёную праблему. З задавальненнем канстатуем, што ў апошнія гады сітуацыя якасна палепшылася і па конкурсе, і па прахадных. А ў бягучым годзе былі знятыя абмежаванні для мэтавай падрыхтоўкі. Цяпер рабіць заказ на мэтавую падрыхтоўку спецыяліста могуць арганізацыі з усіх населеных пунктаў, без абмежаванняў, у тым ліку з абласных цэнтраў і сталіцы, для якіх кадравая праблема з выхавання дашкольных устаноў і настаўнікамі пачатковых класаў стаіць даволі востра. Таму мяркую, што і прахадныя балы, і конкурс могуць узрасці.

Штогод трэць выпускнікоў педагогічных класаў (а гэта, заўважу, высокаматываваныя на педагогічную прафесію маладыя людзі, якія атрымалі рэкамендацыі педагогічных саветаў) прыходзіць у ВНУ на педагогічныя спецыяльнасці. Сёння кожны пяты студэнт дзённай формы навучання ва ўніверсітэце — выпускнік профільнага педкласа. Мы ўсведамляем усю ступень адказнасці за стварэнне ў нашым універсітэце адпаведнага адукацыйнага асяроддзя для падрыхтоўкі педагогаў новага пакалення. А выпускнікі педкласаў — асабліва катэгорыя студэнтаў, з якімі трэба працаваць па-новаму. Яны ўжо маюць першы вопыт педагогічнай дзейнасці, уяўленне пра спецыфіку педагогічнай прафесіі, веды, навыкі і кампетэнцыі, неабходныя паспяховаму педагогу.

«Для нас вельмі важна ўбачыць у хлопцаў і дзяўчат, якія да нас паступаюць, матывацыйны складнік і выбары прафесіі педагога».

Заўважу, што выпускнікі педкласаў дэманструюць пры навучанні ў нашым універсітэце добрую паспяховаць, яны акадэмічна не менш паспяховыя, чым медальсты, пры гэтым (што вельмі важна для нас) сацыяльна актыўныя. Практычна ўсе займаюцца валанцёрскай работай пад кіраўніцтвам цютарыя-старшакурснікаў, з'яўляюцца старатамі груп, уключаюцца ў рэалізацыю адукацыйных і сацыяльных праектаў, становяцца ўдзельнікамі студэнцкіх навукова-даследчых лабараторыяў. Яны складаюць касцяк студэнцкіх актыўных факультэтаў і ўніверсітэтаў. Па іх ініцыятыве ва ўніверсітэце былі створаны клуб «ПРОФіль».

Летась «ПРОФільцы» вырашылі падтрымаць выпускнікоў педкласаў, якія паступаюць па сумою без экзаменаў, і арганізавалі для іх «Зону «ПРОФільнай» падтрымкі» — месца, дзе абітурыенты могуць пагутарыць з валанцёркамі, пракансультавацца наконт праходжання такой гутаркі і прэзентацыі свайго партфоліа. Гэта дапамагло ім адлучыць сябе больш упэўненымі. Сёлета яны зноў заступілі на сваю «вахту» — забеспячваюць маральную і кансультацыйную падтрымку выпускнікам педкласаў, якія паступаюць у наш універсітэт. Расказаў, як яны самі праходзілі сумою. Дарчы, пагутарыць з імі — адно задавальненне.

Надзея НІКАЛАЕВА,
фота аўтара.

І Ў НАС ЁСЦЬ СВОЙ ПРАВАНС...

СОТНІ ПРЫГОЖЫХ СЭЛФІ...

«Не ўпусціце свой шанц! Толькі ў ліпені ў Беларусі квітнеюць лавандавыя палі, як у Правансе на блакітным беразе ў Францыі. Колер, водар, асаблівая атмасфера. Вы зробіце сотні прыгожых сэлфі», — такую прывабную прапанову я знайшла ў інтэрнэце. Як бачыце, беларускія турфірмы не спяць у шапку, а ў сезон цвіцення лаванды актыўна ўключаюць у свой маршрут па беларускіх замках ды палацах і такую даволі экзатычную лакацыю. У прыватнасці, падчас тура па Гомельшчыне арганізаваныя групы турыстаў возяць на самую буйную ў нашай краіне плантацыю лаванды, што месціцца ў вёсцы Рудня Споніцкай Веткаўскага раёна. Яе гаспадар — фермер Алег Дабуляк, родам з Малдовы. Мужчына марыў пра рыбныя сад. Але не ўлічыў асаблівасці пясчаных глеб, і ў першы ж год усе плодзавы саджанцы загінулі. Выжыла толькі некалькі кусячкаў лаванды, прывезеных з малой радзімы. Фермер прызнаўся: вырошчваць лаванду пачаў больш для душы, бо, глядзячы на ўсе адценні фіялетавага колеру і ўдыхаючы неверагодна прыемны водар, зараджаецца энергіяй на цэлы дзень. Алег Дабуляк займаецца яшчэ і чаларствам. Кажы, лавандавы мёд не толькі адрозніваецца асаблівым колерам, водарам і смакам, але і валодае гаючымі ўласцівасцямі. Ён па праве павінен быць аднесены да першасортных мядоў. Таму ў планах фермера ў некалькі разоў павялічыць колькасць духмяных кусячкаў. Акрамя таго, ён марыць з часам пачаць вырабляць са сваёй лаванды каштоўны эфірны алей, які прымяняецца ў парфумерыі і касметалогіі. Дарэчы, нягледзячы на тое што лавандавыя палі асаблівуюцца з Правансам, найбуйнейшым сусветным вытворцам прадукцыі з лаванды з'яўляецца Балгарыя. Штогод там вырабляецца 120 тон эфірнага алею, у той час як у Францыі — 30 тон за год.

У кожнай вобласці нашай краіны ёсць сваё лавандавае поле, дзесьці і не адно. Зразумела, пакуль што ў большасці карэнных вяскоўцаў такі спосаб выкарыстання зямлі выклікае здзіўленне. У прыватнасці, калі сем гадоў таму маладая сям'я з Брэста засадзіла ўчастак побач з бабулінай хатай на Палесці лавандай, па вёсцы пайшлі чуткі, што там новы сорт... бульбы з фіялетавымі кветкамі.

Сезон цвіцення лаванды, як правіла, прыпадае на ліпень і доўжыцца ад двух да чатырох тыдняў у залежнасці ад рэгіёна і надвор'я. На большасці беларускіх палёў водарная кветкі ўжо зрэзалі, але ёсць як мінімум яшчэ адно месца пад Мінскам, дзе цвіценне ў самым разгары. Таму пры жаданні можна паспець ускочыць у апошні вагон і здзейсніць сваю мару — зладзіць фотасесію ў лавандавым полі. Дарэчы, некаторыя гаспадары не толькі дапамагаюць знайсці прафесійнага фатографа, але і прапануюць сваім гасцям арандаваць сукенкі лавандавага колеру і іншыя аксесуары: чамаданы, плечыныя кошыкі, саламяныя капелюшы...

— У сезон шмат ахвотных прыехаць і зрабіць казачныя фотаздымкі на фоне квітнеючай лаванды, — кажа гаспадыня маладога лавандавага поля «Блакітны сад», што ў Вілейскім раёне, Вольга ЛЕАНО-

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

На Лавандавым фестывалі пад Лепелем можна было набыць рукатворныя вырабы з лаванды.

ВІЧ. — Аднойчы дзяўчына з Мінска вырашыла зрабіць сюрпрыз сваёй сястры. Завязала ёй вочы і прывяла за руку на лавандавае поле. Было столькі пазітыўных эмоцый, што не перадаць словамі! Вельмі прыемна ўсведамляць, што ты маеш да гэтага непасрэднае дачыненне. Да нас, напрыклад, прыездзілі сужэнцы, што чакаюць малое, каб на лавандавым полі «даведацца» полдзінці. Гэта быў, зразумела, жарт, але вельмі рамантычны. Не ва ўсіх ёсць магчымасць з'ездзіць у Праванс і ўбачыць бяскрайнія лавандавыя палі. У нас, вядома, не такія аб'ёмы, пакуль каля 300 кусячкаў лаванды, але мяне натхняе думка, што, магчыма, я камусьці дапамагу ажыццявіць даўнюю мару.

БУКЕЦІК, ЯКІ НЕ ПСУЕЦЦА

Здаўна лаванду вырошчваюць для прыгатавання лекаў, парфумы, касметыкі, вострых прыпраў. Калі кветкі лаванды пакласці ў цукар, закрывць ёмістасць шчыльным вачкам, то праз тыдзень вы атрымаеце лавандавы цукар, які смела можна дадаваць у гарбаты ці кулінарныя вырабы — пячэнне, тарты, варэнне, джэм.

— Людзі, што прыежджаюць на фотасесію, хочуць нешта забраць на памяць, — кажа Вольга Леановіч. — Я пакуль прапаную свежажрэзаныя букеткі і саджанцы лаванды. Нядаўна пачала рабіць сашэ. Гэта мяшэчкі з засушанымі кветкамі лаванды, якія звычайна кладуць у шафу для араматызацыі адзення і як сродак ад молі. Цудоўна таксама напоўніць сушанай лавандай падушкі для сну, бо яе водар зніжае трывожнасць, дапамагае заснуць. Сёлета вельмі хачу прайсці майстар-класы, каб навучыцца рабіць мыла ды скрабы для лазні з лавандай.

А наогул у марах гаспадыні «Блакітнага саду» — адкрыць маленькую краму, дзе наведвальнікі круглы год змогуць набыць сувеніры. Бо лаванда — тая расліна, якая не псуецца ў засушаным выглядзе.

— Спадзяюся, усё атрымаецца, бо попыт ёсць, — кажа Вольга. — Людзі любяць усё натуральнае (наша лаванда расце без хімічных апрацовак і ўгнаенняў), а тым больш гэта вырашчана на роднай зямлі.

Лавандавае поле «Блакітны сад» знаходзіцца ў вёсцы Дуравічы, дзе раней жыла бабуля Вольгі.

— У Дуравічах праходзіла маё дзяцінства. Але гадоў 20 таму бабуля пераехала ў іншую вёску. Шоў час, яе ўчастак адышоў дзяржаве. Не так даўно нам з мужам удалося вярнуць яго праз аукцыён. Мне заўсёды падабаліся кветкі блакітных і сініх адценняў, таму ўздоўж сцяжынікі да дома пасадзіла з двух бакоў лавандавыя кусячкі. Некай раз, глядзячы з акна на кухню на голае поле, падумала: а чаму б і там таксама не пасадзіць лаванду? Мы жывём і працуем у Мінску, на лепшчыне бываем толькі па выхадных. А трава летам расце як на дражджах. Лаванда ж надзвычай непатрабавальнае расліна. Мала таго, што мне падабаецца ёй займацца, дык і мужу крыху аблегчылася жыццё — трэба менш каціць.

Лавандавае поле «Лаванда Лепей» месціцца на беразе маляўні-

Лавандавае поле ў ліпені — папулярнае месца для фотасесій. Зразаць лаванду ў «Блакітнім садзе» пад Мінскам збіраюць у надзею, таму можна яшчэ паспець падзейніць сваю мару.

чага возера ў вёсцы Чаросава ў Лепельскім раёне. У пачатку ліпеня там прайшоў першы лавандавы фестываль з фотасесіямі, выставай карцін, канцэртаў, прэзентацый прадукцыі.

— На фестывалі лаванда была паўсюль, — распавядае Артур ПАУЛАВАЙ, гаспадар поля «Лаванда

Лепей». — У выглядзе сашэ, свежажрэзаных букеткікаў, лавандавага мёду, лавандавай гарбаты... Мы з жонкай Лорай (яна мастачка) вельмі любім новыя знаёмствы, таму да нас на квітнеючае лавандавае поле прыежджаюць не толькі на фотасесію, але і на міні-пікнікі, пленэры. Усе былі ў захапленні ад майстар-класа па маляванні лаванды акварэллю на лавандавым полі. А на мінулым тыдні вучылі ўсіх ахвотных зразаць лаванду ў пучкі. Частка іх пойдзе на духмяныя зборы для ваннай ды мядовыя свечы з пчалінага воску. Папулярнаю карыстаюцца і букеткі, якія могуць радаваць не адзін год. Галоўнае — не ставіць на сонцы і каля батарэй.

Ідэя засадзіць ўчастак у вёсцы лавандай у сям'і Паўлаваў з'явілася зусім выпадкова.

— Пачалося ўсё з таго, што купілі закінуты стары дом у вёсцы за 180 кіламетраў ад Мінска, — распавядае Артур. — Аднойчы Лора ўбачыла ў знаёмай на лепшчыне квітнеючы лавандавы куст. Яе зацікавіла гэтая кветка, і мы паехалі ў Латвію паглядзець на лавандавае поле. Увогуле так нас уразіла, што загарэліся зрабіць штосьці падобнае і ў сябе на ўчастку. Пасля вяртання пасадылі тры кусячкі. З іх на працягу васьмі гадоў сваімі сіламі размно-

і з часам выйшлі на міжнародны ўзровень.

— Хочацца, каб турысты прыездзілі не толькі ў Праванс, але і да нас, на Віцебшчыну, — кажа Артур, — бо тут неверагодна прырода, палі, азёры.

НЕПАТРАБАВАЛЬНАЯ ПРЫГАЖУНЯ

Паводле слоў Барыса АНОШАНКІ, вядучага навуковага супрацоўніка Цэнтральнага батанічнага саду Нацыянальнай акадэміі навук, на беларускіх палях лаванда вузкалістая (*Lavandula angustifolia* MILL) адчувае сябе камфортна. Экзатычная прыгажуня дастаткова непатрабавальная ў доглядзе. Трэба толькі своечасова праполаць пустазелле і восенню ці вясной стрыгчы кусячкі, тады яны лепш растуць. Вялікі плюс — расліна звычайна не паддаецца ніякім хваробам і шкоднікам. Добра пераносіць засуху і маразы да -35 С0. Карцаей, вырашчыць лаванду ў нашых кліматычных умовах зусім не складана, галоўнае — правільна падабраць сорт (іх больш як 40, кожны валодае сваімі асаблівасцямі) для свайго рэгіёна.

У Беларусі, дарэчы, ёсць нават школа лаванды. Яе стварыла Алена Дзенісенка, якая 13 гадоў вырошчвае гэтыя ліловыя кусячкі. За

Топ-3 выкарыстання лаванды ў кулінары ад гаспадыні лавандавага поля «Лаванда Лепей» Лоры ПАУЛАВАЙ:

Лавандавая пудра. Здрабняем у кавамолцы шклянку цукру ды чайную лыжку сухіх кветчак лаванды. Дадаём у каву, гарбату, пасыпаем любое печыва, блішчыкі, аладкі.

Лавандавая соль. Здрабняем у кавамолцы ці ступцы або засыпаем у перачніцу з жорнамі шклянку марской солі і чайную лыжку сухіх кветчак лаванды. Солім усё: яечню, грэнкі, гародніну, салаты, дадаю ў каву.

Прыправа да мяса, рыбы, гародніны. Выкарыстоўваем у свежым і ў сухім выглядзе. Змяшаўшы лаванду, чабор, мяту, размарын, базілік, шалфей, можна зрабіць дамашнюю прыправу «Праванскія травы».

мінулы час жанчына вывела для сябе асноўныя правілы догляду лаванды і дзеліцца імі з усімі ахвотнымі. Школа — гэта закрытая старонка ў «Інстаграме». Там сабраныя пасты з тэорыяй і відэаўрокі па ўсіх этапах вырошчвання лаванды, пачынаючы з насення і заканчваючы стрыжкай, чаранкаваннем, ўгнаеннямі, сушкай. Гэта свееабаблівая энцыклапедыя. У любы момант можна адкрыць пост на патрэбную тэму і вывучыць.

Паводле слоў Барыса Аношанкі, лаванда для Беларусі — культура не новая. Яна завезена на нашы землі дастаткова даўно. З гістарычных дакументаў вядома, што, напрыклад, у радзівілаўскім парку «Альба» ў Нясвіжы ў 1758 годзе вырошчвалі лаванду ў دکаратарных мэтах. Даследаваў лаванду і прафесар, французскі медык і батанік Жан Эмануэль Жылібер, які заснаваў першы беларускі батанічны сад ў Гродне.

— Як вы думаеце, ці ёсць перспектывы ў лаванды стаць беларускім турыстычным брэндам? — пацікавілася я ў Барыса Аношанкі, які ў Батанічным садзе займаецца лекавымі раслінамі.

— Ведаеце, чым адрозніваецца добрая кава ад выдатнай? Рэкламай. Беларускія лавандавыя палі можна разрэкламаваць не горш, чым праванскія. Цудоўна было б, каб яшчэ папулярнаваліся палі і з нацыянальнымі лекавымі раслінамі — напрыклад, рамонамі, бо, як на мой густ, нашы кветкі нічым не горшыя за прывязныя.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.
Фота дадзены
героямі матэрыялу.

Год гістарычнай памяці

«ЯНЫ БУДАВАЛІ НОВАЕ ЖЫЦЦЁ КРАІНЫ»

...Не першы год я займаюся даследчай работай па гісторыі Беларусі і знаходжу шмат цікавых малавядомых старонак. Сярод вась такіх — матэрыялы Надзвычайнага XII Усебеларускага з'езда Саветаў БССР, які адбыўся ў лістападзе 1936 года. На ім сотні дэлегатаў з розных куткоў рэспублікі абмяркоўвалі праект новай усесаюзнай Канстытуцыі, абіралі дэлегатаў на VIII Усесяюзны з'езд Саветаў у Маскве. А да ўсяго выступоўцы расказвалі аб сваім жыцці і рабоце, абмяркоўвалі грамадска-палітычнае становішча ў краіне і далёка за межамі (тую ж вайну ў Іспаніі).

Сярод такіх выступленняў найбольш уразіла, можна сказаць, гісторыя жыцця спадарыні Васіленкі, работніцы Добрушскай папяровай фабрыкі «Герой працы». Дэлегатка адпрацавала на ёй 40 гадоў, пачынаючы са сваіх 17 яшчэ ў даровалючыны часы і з заробку ў памеры 30 капеек у месяц.

Не менш уражвалі і наступныя факты: «Я — матка сямі дзяцей, — казала спадарыня Васіленка. — І, нягледзячы на тое, што мела малых, мне даводзілася працаваць 14 гадзін у дзень без адпачынку, пакідаючы дзяцей адных, без догляду...»

У пацвярджэнне гэтым словам у Дзяржаўным архіве Гомельскай вобласці захаваны даклад дырэктара-прадчыка з таго ж прадпрыемства. Аб умовах працы ў царскі час ён піша: «Застаючыся безвыходна на 12 гадзін у суткі ў сценах фабрыкі, працуючы да таго ж палову года ў начны час, ...не зусім у спрыяльных гігіенічных умовах, такі рабочы не можа адрознівацца моцным целаскладам і прэтэндаваць на доўгае жыццё».

Шкодная і цяжкія ўмовы працы дапаўняліся такімі ж умовамі жыцця. Дэлегатка Васіленка расказвала, што яе сям'я жыла ў цеснай халупе, іншыя рабочыя — у бараках, якія кожную паводку залівала вада. Людзі хварэлі на сухоты.

...Параўноўваючы мінулае і на той час сучаснае (з'езд, паўтарыся, адбыўся ў 1936 годзе), Васіленка расказала пра дасягненні сваіх дзяцей: старэйшы сын працуе тэхнічным кіраўніком Клінцоўскай тэкстыльнай фабрыкі, малодшы — вучыцца ў школе, двое — студэнты тэхнікумаў, трое — атрымалі рабочыя прафесіі. Яна, іх маці, зарабляе цяпер каля 900 рублёў у месяц, і жыве іх сям'я ў сваім дамку з добрай гаспадаркай.

Гаварыла дэлегатка і аб стыханайскім руху на фабрыцы: аб значным перавыкананні планаў і нормаў (пры належнай якасці прадукцыі), аб тым, што на прадпрыемстве «пастаўлена шоста я мацная машына, пабудавана турбіна і праектуецца яшчэ адна,

што ёсць электрастанцыя, якая асвятляе ўвесь раён»...

Аднак кіраўніцтва фабрыкі працягвала клопат не толькі пра вытворчасць. Яно імкнулася па-лепшыць жыццё працаўнікоў. Прынамсі, аўтарытэт гараджан заваявала фабрычная балніца. І зноў жа фабрычны Палац культуры, які стаў цэнтрам адпачынку для ўсяго Добрушча. Рабочыя «Героя працы» выступалі з канцэртамі мастацкай самадзейнасці ў горадзе і навакольных вёсках, арганізавалі хаты-чытальні ў Мар'іне і Пераросце, дапамагалі будаваць народныя клубы, а ў выніку — новае жыццё краіны.

...Зрэшты, усё, аб чым гаварылі дэлегаты, пералічыць немагчыма.

Прысутнічаў на з'ездзе і трапіў у кадр (фота прадстаўлена Нацыянальным гістарычным музеем) прадстаўнік чырвонага казацтва.

Казакі ў гісторыі БССР — з'ява таксама вельмі цікавая.

Вольга Русаковіч,
г. Мінск.

Не хлебам адзіным...

МУЗЫКА Ў ДУШЫ

Кажуць, што сёння цяжка сустрэць добрага гарманіста. І спраўды! Аднак мне пашчасціла, бо на гармоніку іграе мой дзядуля Уладзімір Купрацэвіч.

Музыку ён любіў з дзяцінства. У клуб малых не пускалі, таму ён разам з сябрамі сядзеў пад вокнамі, слухаў, як іграюць іншыя музыкі.

— Мы жылі зусім небагата, — успамінае дзядуля. — У самі расло шасцёра дзяцей, але тата неяк жа прымудрыўся — знайшоў грошы і мне, трынаццацігадоваму, купіў гармонік. Во дзе радасці было! Я прыходзіў дадому, успамінаў мелодыі песень, якія чуў у клубе ці па радыё, і спрабаваў паўтарыць... З гэтага спачатку мала што атрымлівалася, але я не адступаў і з цягам часу ўжо шмат чаму навучыўся. Да таго ж падрос, у клуб сталі пусканы. Я заўсёды браў з сабой гармонік. Сяду, зайграю, людзі ідуць танцаваць — веселяцца, адпачываюць... Гарманісту прыемна.

Аднак стаць ім, вядома ж, няпроста.

— Патрэбныя здольнасці, можа, нават талент, — кажа дзядуля. — А не менш за іх — уседлівасць і жаданне развівацца, удаканалваць сваё майстэрства. Узязь хоць бы нашу сям'ю: на гармоніку нядрэнна ігралі трое: я і два браты. Але я стараўся, мне хацелася іграць усё лепей і лепей, а ў Віктара з Рыгорам такога жадання не было.

Спрабаваў дзядуля напісаць і ўласную песню, навучыцца іграць на гітары, аднак гэта пакулі не атрымалася. І не засмучаў:

— Я вельмі люблю беларускія народныя песні. У іх, мне здаецца, ёсць душа. Найчасцей на канцэртах, вечарах ці бясёдах іграю тое, што людзі просяць, і ў кожную мелодыю стараюся ўкласці сваю душу. Без гэтага песня губляе сэнс.

...Сёння дзядуля жыве ў невялікай вёсачцы Дуброва ў Жыткавіцкім раёне, таму іграе пераважна ў вузкім коле сяброў ды сваіх сямейнікаў. Але ж музыка жыла, жыве і будзе жыць у яго душы.

Алена Калкоўская,

Стаябцоўскай раён.

Людзі і лёсы

«...У ЛЮБОЙ САМОЦЕ ЁСЦЬ ПАДСТАВЫ ДЛЯ РАДАСЦІ»

У Ашмянах ды іх ваколіцах ці не кожны ведае Уладзіслава Францаўну Луня. Амаль сорак гадоў яна адпрацавала тут настаўніцай і, што цікава, адстаючыя па яе прадмеце ніколі не было, а васьмь выдатніц...

Многія з іх таксама сталі педагогамі-філолагамі, жывуць і працуюць у розных кутках былой вялікай дзяржавы, і памяць урокі Уладзіславы Францаўны, а яна, ну вядома ж, помніць іх і тое школьнае мітусілае жыццё, куды цікавейшае і даражэйшае, чым сённяшняе, здавалася б, бестурботнае.

«Добрая кватэра з выгодамі, да ча — гэта раней здавалася шчасцем, — кажа суразмоўніца. — Але ж мой спраўды рай — Смаргонскі раён, вёска, дзе прайшло дзяцінства, юнацтва... Людзі тады ледзь зводзілі канцы з канцамі і таму ездзілі ў заробкі. Мае бацькі таксама трохі пабылі ў Германіі, вывучылі нямецкую мову, далучыліся да культуры, звычак, зарабілі грошай і вярнуліся ў вёску, якая апынулася «пад Польшчай».

Маленькая Уладзя з'явілася на свет за тры гады да пачатку вайны, апошнім, васьмым дзіцем. Іх сям'я нават па тых часах лічылася вялікай, але ж гэта не перашкаджала ёй жыць вельмі

дружна. Малых бацькі і бабуля выховалі ў строгаці: ніякай ляноты, ніякіх крыў бог, мацоўкоў, спіртных напояў і картаў... А васьмь малітвы і наведванне касцёла — гэта віталася, добрая вучоба — таксама. За яе сынам купілі веласіпеды, дочкам — новыя сукенкі.

...Уладзіславе, самай малодшай, «пашчасціла» вучыцца аж у трох школах: у сваёй вёсцы скончыла пачатковую, у Жодзішках — сямігодку, у самой Смаргоні — сярэдняю.

Сярод любімых прадметаў былі дзве мовы — беларуская і руская, дзве літаратуры. Да таго ж дзяўчынка добра ведала польскую і нямецкую, смела выступала са сцэны і нават падавала дакументы ў тэатральны інстытут. Аднак тут умяшаўся бацька: сказаў сваё рашучае «не», і праз год дачка паступіла на фінфак БДУ.

Успамінае, што на лекцыі па мовах ішла, як на святы, бо сярод выкладчыкаў былі Алег Лойка, Ніл Гілевіч, Рыгор Барудзіл, са студэнтамі часта сустракаўся Іван Шамякін. Апроч іншага, яны даводзілі, што настаўніку мала самому мець бліскучыя веды, трэба навучыцца іх падаваць — аддаваць іншым.

...Сваю педагагічную дзейнасць Уладзіслава Францаўна пачынала ў

сярэдняй школе на Брэстчыне і ў Барунах на Ашмяншчыне. На ўроках чытала дзеям творы Пушкіна ды Талстога, Ванды Васілеўскай, Барыса Гарбатава... Не дзіва, што нават не вельмі здольныя вучні сталі захапляцца яе прадметамі.

...Важную ролю ў жыцці Уладзіславы Францаўны адыграў загодчы райана Захаркевіч — вельмі адукаваны, інтэлігентны чалавек. «Помню, зіма, за вокнамі завіруха, — расказвае настаўніца. — Я чытаю дзецім вытрымкі з паэмы «Цыганы», як раптам адчыняюцца дзверы і ў клас заходзіць Андрэй Міхайлавіч. Трэба разумець, з праверкай?.. Але ж я ніколі не разгубілася — прадоўжыла ўрок. Вясяню мяне запрасілі на работу ў райана. Там я працавала і падчас пенсіі».

...Шчасліва складалася і асабістае жыццё Уладзіславы Францаўны. Яны з мужам, заслужаным настаўнікам БССР, выхавалі дачку, а потым і ўнучка, яны разам (а цяпер жанчына адна) у любой самоце знаходзілі падставы для радасці: любімае лецішча, пчолы, веласіпед... А яшчэ — вершы, якія пакуль, што пішуча «ўсталі».

Мікалай Балыш,
г. Ашмяны.

Смех смехам

ЦЯРПІ, ЗОСЯ, ТАК ПРЫЙШЛОСЯ

Дзіві майго жыцця — душэўная раўнавага. Што б там ні было...

Але ж вась заходжу ў аўтобус — дыхаць няма чым. Што не дзіва: на тэрмометры зранку ледзьве не трыццаць... Азірнулася па баках, — вокны зачынены. «Бач, як размарыла — не могуць руку працягнуць», — паспачувала я спадарожнікам і адчыніла аж два акны — адно насупраць другога.

— Наўжо вам так горача? — тут жа спытала маладая паўнаватая жанчына.

— Гэта моладзь: ёй абы ўсё па-свойму зрабіць, — падтрымала яе сушёнкая бабуля. — Ім — бачыце, горача. А вась мне...

Аўтобус у гэты час пад'ехаў да прыпынку — прыняў у салон маладую дзяўчыну. «Хоць яна ды мяне падтрымае, —

паспаздывалася я, аднак дзяўчо, пачуўшы нараканні бабулі, з шумам зачыніла вокны.

«Іхняя ўзяла», — са шкадаваннем падумала я і міжволі ўспомніла размову, што адбылася ў гэтым жа душным аўтобусе. «Уяўляю, як вам цяжка — пры зачыненых вокнах, цэлую змену», — паспачувала кандуктарцы адна з пасажыраў. І ўсе астатнія пачулі ў адказ: «Цяжка... Вельмі... Але ж слухаць перапалку, што камусьці горача, а камусьці холадна, яшчэ цяжэй. Так што я лепей пацяплюся. Арганізм, ён такі — прывыкае, прычым да ўсяго».

Вось яна, жыццёвая мудрасць! Трэба трэніраваць арганізм...

Наталія Шастакова,

г. Гомель.

Расказваем галоўныя навіны мінулага тыдня з Савета Рэспублікі

БЫЦЬ ГАСПАДАРАМІ І АДЧУВАЦЬ АДКАЗНАСЦЬ

Менавіта такія задачы стаяць перад кіраўнікамі на месцах

Аб гэтым Старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Наталля КАЧАНОВА гаварыла ў Верхнядзвінскім раёне, дзе ўзяла ўдзел у пасяджэнні райвыканкама, і ў Асвейскім сельсавеце правяла выязную сустрэчу з дэпутатамі мясцовых Саветаў.

На пасяджэнні райвыканкама разглядалася выкананне дзяржпраграмы «Сацыяльная абарона» да 2025 года, рэалізацыя рэгіянальнага комплексу мерапрыемстваў па ажыццяўленні дзяржпраграмы «Камфортнае жыллё і спрыяльнае асяроддзе» да 2025 года.

«Сёння дзяржава ўзяла на сябе вялікую сацыяльную нагрузку. Вядома, ад гэтага ніхто адыходзіць не збіраецца, таму што палітыка краіны заключаецца ў тым, што галоўнае — гэта чалавек і клопат аб ім. Кажучы аб інвалідах, мы павінны разумець, што яны павінны быць інтэграваны ў грамадства. У краіне вялікая колькасць інтэрнэтных устаноў і сістэм адукацыі, аховы здароўя, Міністэрства працы і сацыяльнай абароны. Частка людзей з інваліднасцю можа працаваць, нармальна жыць у соцюме», — адзначыла Наталля Качанова.

Акрамя таго, паводле яе слоў, грамадзяне ў размове з сенатарамі засяроджваюць увагу на тым, што дзеці павінны клапаціцца пра сваіх бацькоў. «Людзі сур'ёзна заклапочаны гэтым пытаннем, — сказала Старшыня Савета Рэспублікі. — Усе павінны быць разумна выбудавана. Мы павінны рабіць усё, каб людзі працаздольнага ўзросту, інваліды адчувалі сябе някінутымі, аказваць усёабхавую дапамогу. Трэба ставіць такія мэты, каб інтэграваць людзей з інваліднасцю, дапамагаць ім. У нас прыняты Закон «Аб правах інвалідаў і іх сацыяльнай інтэграцыі», дзе мы дакладна вызначылі, што трэба браніраваць для іх месцы».

«Я заўсёды кажу: слухайце ўважліва Прэзідэнта і рабіце, як гаворыць Прэзідэнт. І будзеце заўсёды мець рацыю», — сказала Наталля Качанова. — Усе рашэнні трэба прымаць на карысць дзяржавы. Калі гэта па-дзяржаўнаму, значыць, трэба рабіць».

Як адзначыла спікер верхняй палаты парламента, прыярытэт палітыкі краіны сёння — моцныя рэгіёны. «Рэгіёны будучы прырасце тады, калі будуць людзі. Верхнядзвінск — такі прыгожы горад: унікальная прырода, чысціна, парадка, жыллё будучыца. Вядома, трэба зацкаваць людзей, каб яны тут засталіся і працавалі. Рабочыя месцы, прадпрыемствы ёсць — усё ўмовы для развіцця», — падкрэсліла яна.

Старшыня Савета Рэспублікі дадала: «Нам трэба больш расказаць і гаварыць пра зямляцкую сем'ю для пажылых, паказваць у СМІ. Трэба весці тлумачальную работу з людзьмі, развіваць міласэрнасць і валанцёрства. Людзі павінны ведаць, што ёсць такая магчымасць».

У сваю чаргу, упэўненая Наталля Качанова, кінутых людзей быць не павінна. «Асноўная задача Міністэрства працы і сацыяльнай абароны — каб людзі не былі кінутыя, каб беларусы жылі, працавалі, адчувалі сябе яшчэ больш камфортна, а не заганы іх у нейкія рамкі», — рэзюмавала яна.

«Прадстаўнікі выканаўчай улады павінны разумець: «Гэта мая тэрыторыя, мой горад, і я нясу поўную персанальную адказнасць за тое, што адбываецца на доверанай мне тэрыторыі». Трэба адчуваць сябе гаспадаром на доверанай вам тэрыторыі і неслі адказнасць за довераных вам людзей», — адзначыла Наталля Качанова.

З грамадзянамі трэба ўмець размаўляць, і людзі заўсёды гэта ацэняць, упэўненая яна. «Сёння ўсе мабільныя, усё даступныя. Калі толькі ўзнікае нейкае пытанне, не трэба сядзець і чакаць. Трэба выносіць яго на абмеркаванне, і мы будзем разам прымаць рашэнні. Галоўнае, каб у нас было адзінства, — сказала на пасяджэнні Старшыня Савета Рэспублікі. — Працуйце з людзьмі, будзьце да іх бліжэй, не проста фіктыўна, для птушкі, а ўнікайце ў кожны зварот. Калі людзі выходзяць да мясцовых органаў улады і знаходзяць разуменне і вырашэнне сваіх пытанняў, гэта ж нармальна. Можца дапамагчы як кіраўнік прадпрыемства — дапамажыце».

Наталля Качанова падкрэсліла, што ўтрыманства быць не павінна. «Мы павінны рабіць усё рацыянальна. Грошы проста так не з'яўляюцца з ніадкуль. Бюджэт фарміруецца з нашых падаткаў. А для гэтага павінны нармальна працаваць прадпрыемствы, арганізацыі, людзі, — перакананая спікер. — Нам трэба зберагчы усё, што ў нас ёсць, і прымножыць. Людзі павінны разумець, што гэта іх краіна, і думаць аб тым, што кожны канкрэтна зрабіў для Беларусі. Не трэба спадзявацца на некага, што будзе вырашаць праблемы, кожны павінен разумець, што ад яго залежыць будучыня краіны. Зыходзячы з гэтай пазіцыі мы павінны сёння жыць».

«Цаніце тое, што ёсць. Мы дасягнулі многага дзякуючы сумеснай працы нашага народа пад кіраўніцтвам такога лідара. Грамадзяне павінны разумець, што мір і спакой — самае важнае. У нашай краіне усё залежыць ад нас», — рэзюмавала яна.

Падводзячы вынікі сустрэчы са старшынямі сельскіх Саветаў у Асвей, Наталля Качанова расказала: «Мы пагаварылі аб праблемах і пытаннях, якія іх хвалююць, што сёння неабходна для іх больш эфектыўнай работы, можа, заканадаўча ўрэгуляваць, вырашыць з міністэрствамі, ведамствамі. Гэтыя людзі ўзаемадзейнічаюць непасрэдна з людзьмі на месцах, ведаюць, што іх трывожыць, чаго не хапае. Мы збяром і разгледзім усё прапановы, якія паступілі».

Паводле БелТА.

• Член Пастаяннай камісіі па эканоміцы, бюджэце і фінансах, начальнік рэгіянальнай дырэкцыі па Віцебскай вобласці ААТ «Бел-аграпрамбанк» Алег Жынгель узяў удзел у X Міжнародным эканамічным форуме «Інавацыі. Інвестыцыі. Перспектывы». Галоўная тэма форуму — пытанні імпарта-замяшчэння пры рэалізацыі інавацыйных праектаў. Форум праводзіцца з мэтай садзейнічання ў адаптацыі суб'ектаў прадпрыемства да працэсаў і вынікаў сучасных міжнародных рэалій. У мерапрыемстве ўзялі ўдзел 14 дэлегацый Расійскай Федэрацыі, дэлегацыі Рэспублікі Індыя, Ісламскай Рэспублікі Іран, Літоўскай Рэспублікі.

• Старшыня Пастаяннай камісіі па эканоміцы, бюджэце і фінансах Таццяна Рунец узяла ўдзел у пасяджэнні Камісіі Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі па бюджэце, падатках і фінансавым рынку, якое адбылося ў Віцебску. Удзельнікі пасяджэння абмеркавалі шэраг пытанняў. Ключавое — падрыхтоўка новых праграм, праектаў і мерапрыемстваў Саюзнай дзяржавы. У яе прапанавана прадугледзець у бюджэце на 2023 год фінансаванне беларуска-расійскага патрыятычнага праекта «Цягнік Памяці». «Гэта сумесная ініцыятыва Савета Рэспублікі і Савета Федэрацыі, паспяхова рэалізаваная ў бягучым годзе. На IX Форуме рэгіёнаў Беларусі і Расіі мы дамовіліся, што мерапрыемствы па рэалізацыі гэтага праекта павінны стаць рэгулярнымі. Ён садзейнічае патрыятычнаму выхаванню і аб'яднанню моладзі Беларусі і Расіі», — падкрэсліла Таццяна Рунец.

Пасяджэнне Камісіі Парламенцкага сходу супала з правядзеннем міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску», які з'яўляецца самым доўгатэрміновым і маштабным мерапрыемствам Саюзнай дзяржавы ў галіне культуры. «Адзначу, што яго фінансаванне з саюзнага бюджэту праводзіцца штогод з 1998 года. Летась на яго рэалізацыю было выдзелена 24 896 тысяч расійскіх рублёў, у бягучым годзе — 32 737,2 тысяч расійскіх рублёў. Мяркую, штогадовыя сустрэчы на віцебскай зямлі майстроў мастацтваў і іх удзячных глядачоў сімвалізуюць братэрскае сяброўства беларусаў і расіян, якое складвалася стагоддзямі. Мы падтрымліваем усё ініцыятывы, накіраваныя на інтэграцыю Беларусі і Расіі, у тым ліку на развіццё дыялогу славянскіх культур», — заявіла парламентарый.

• Дэлегацыя Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь з рабочымі візітамі наведвала Ісламскую Рэспубліку Іран. Сярод членаў дэлегацыі — член Пастаяннай камісіі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіццях Юрый Дзярчук. Беларускія парламентарыі сустрэліся з першым намеснікам Старшыні Сходу Ісламскага савета Ісламскай Рэспублікі Іран (віцэ-спікер) Алі Нікзамам. Бакі разгледзілі пытанні двухбаковага ўзаемадзеяння, асабліва адзначышы ролю парламента ў сферы развіцця культурных і навуковых кантактаў. Вызначаны напрамкі пашырэння сувязей краін на міжнародных пляцоўках шляхам умацавання міжпарламенцкага дыялогу. Парламентарыі акцэнтавалі ўвагу на неабходнасці азнамянення з патэнцыялам рэгіёнаў Ірана і абласцей Беларусі. Прайшлі перагаворы з міністрам прамысловасці, шахтаў і гандлю Ісламскай Рэспублікі Іран, састаршыней змяшанай беларуска-іранскай камісіі па пытаннях эканамічнага супрацоўніцтва Сеедам Рэзай Фатэмі Амінама.

• Старшыня Пастаяннай камісіі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіццях Віктар Лісковіч узяў удзел у круглым stole «Саюзнае дзяржава — прастора для развіцця творчага патэнцыялу моладзі», які прайшоў у рамках Дня саюзнай дзяржавы на XXXI Міжнародным фестывалі мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску». На пасяджэнні абмеркаваны шэраг тэм, што датычацца маладзёжнай палітыкі Беларусі і Расіі, сярод якіх — культурнае і гуманітарнае супрацоўніцтва, рэалізацыя сумесных праграм, праектаў і мерапрыемстваў у галіне культуры, шлях развіцця адукацыйнай прасторы ў сферы культуры, папулярнасць гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі і Расіі, грамадзянска-патрыятычнае выхаванне падрастаючага пакалення.

Валерыя СЦЯЦКО.

Каб сэрца білася роўна

На базе другой гарадской клінічнай бальніцы Мінска адкрылі абноўлены ангіяграфічны кабінет

Ангіяграфічны кабінет № 2, прызначаны для хірургічнага лячэння пацыентаў са складанымі парушэннямі рытму і праводнасці, адкрыты ў клініцы ў 2018 годзе. З таго моманту праперывавана больш за 2 тысячы пацыентаў, якім праведзена каля 1600 высокатэхналагічных хірургічных умяшанняў. У 2021 годзе на другім паверсе бальніцы пачаліся будаўніча-монтажныя работы пад размяшчэнне ў лязчбыным корпусе ангіяграфічнага комплексу.

Мадэрнізаваны кабінет абсталяваны сучасным ангіяграфічным комплексам, крыякансоллю для халадовай аблацы і іншым высокатэхналагічным абсталяваннем, якое дазваляе эфектыўна апераваць усе вядомыя віды тахіарытміі сэрца, паведманьне БелТА.

«Я з задавальненнем прыняла запрашэнне паглядзець на гэты ўнікальны цэнтр, дзе ўстанавілі сучаснае абсталяванне. Учора была нарада ў Прэзідэнта, дзе Аляксандр Лукашэнка тымчэ раз акцэнтаваў увагу на тым, як павінна працаваць сёння сістэма аховы здароўя. Вядома, мы ёй ганарымся. Праблемы ёсць, як і ў любой галіне, але тое, што робяць сёння беларускія ўрачы, работнікі аховы здароўя ў цэлым, вартэе ўсялякай пахвалы — нікі ім паклон за тысячы выратаваных жыццяў!», — сказала Старшыня Савета Рэспублікі Наталля Качанова, якая прысутнічала на адкрыцці.

Дзяржаўная палітыка нашай краіны — гэта перш за ўсё чалавек, падкрэсліла спікер верхняй палаты парламента. «Мабыць, ні ў адной краіне свету няма такой увагі да людзей з боку дзяржавы, вялікія рэсурсы накіроўваюцца на развіццё сістэмы аховы здароўя, і гэта важна разумець і шанаваць. Асабліва ў напружаныя моманты, якія склаліся вакол краіны, калі мы знаходзімся пад санкцыйным ціскам. Ні адна сацыяльная праграма не закрыта, усё працуе ў поўнай меры, людзі атрымліваюць дапамогі і пенсіі, выплачваюцца зарплаты, працуюць тэрытарыяльныя цэнтры сацыяльнай абароны, куды накіроўваецца вельмі шмат сродкаў. Самае важнае — сёння будуюцца, забяспечваюцца сучасным абсталяваннем установы сацыяльна-культурнага прызначэння, установы аховы здароўя», — сказала яна.

Фота БелТА.

КАМУНІКАЦЫЯ, КРАТАТЫ: КАМПЕТЭНЦЫ НА ЎЗБРАЕННІ ДЭПУТАТАЎ

Як народныя абраннікі дапамагаюць вырашаць пытанні міжрэгіянальнага супрацоўніцтва і пашырэння гарызонтаў садружнасці, захавання гістарычнай памяці і пераамнасці культурных традыцый — аб гэтым і не толькі гутарым са старшынёй Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў Кацярынай ЗЕНКЕВІЧ.

— *Найбуйнейшы інтэграцыйны IX Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі ў Гродне, міжнародны фестываль «Славянскае адзінства — 2022» у Бранску — знамяваў для нашай краіны мерапрыемствы, у якіх вам толькі апошнім часам у складзе афіцыйных дэлегацый давялося прадстаўляць Гомельшчыну. Кацярына Анатолеўна, раскажыце, калі ласка, якую ролю, на вашу думку, у міжрэгіянальным супрацоўніцтве адгрывае дэпутацкі корпус рэгіёна?*

— Хачелася б адзначыць, што сапраўды было гонарам прадстаўляць Гомельшчыну на IX Форуме рэгіёнаў Беларусі і Расіі, які сабраў вядомых парламентарыяў, дзяржаўных дзеячаў, экспертаў дзвюх краін, а сваёй галоўнай тэмай абраў міжрэгіянальнае супрацоўніцтва ў самых розных сферах жыццядзейнасці грамадзян Саюзнай дзяржавы. Між тым вопыт міжрэгіянальнага супрацоўніцтва з суб'ектамі Расіі даўно ўвайшоў у практыку Гомельскай вобласці. Сёння наш рэгіён імкнецца пашыраць і паглыбляць гандлёва-эканамічнае, інвестыцыйнае і кааперацыйнае супрацоўніцтва з расійскім рэгіёнам. Паміж адміністрацыйна-тэрытарыяльнымі адзінкамі Гомельшчыны і Расійскай Федэрацыі ўжо заключана каля 80 двухбаковых дакументаў аб супрацоўніцтве. У ходзе падрыхтоўкі да IX Форуму рэгіёнаў у снежні мінулага года Гомельскім абласным Саветам дэпутатаў падпісана пагадненне аб супрацоўніцтве з Дзяржаўным сходам Рэспублікі Саха (Якуція). У пачатку бягучага года чарговым крокам да далейшага ўмацавання міжрэгіянальных сувязяў стала падпісанне Пратакола аб намерах супрацоўніцтва паміж Рэспублікай Тува Расійскай Федэрацыі і Гомельскім абласным канкамам. У маі бягучага года падпісана Пагадненне аб партнёрскай (пабраціцкай) адносінх паміж Чачэрскім раёнам Гомельшчыны і Цярбунскай раённай Ліпецкай вобласці.

Увогуле, на сёння Гомельскім абласным Саветам дэпутатаў заключана дзесяць двухбаковых дакументаў аб супрацоўніцтве з Амурскай, Бранскай, Кіраўскай, Курскай, Мурманскай, Ніжагародскай, Арэнбургскай, Самарскай, Свядрдлоўскай абласцямі і Рэспублікай Саха.

Хачу адзначыць, што агучаныя ідэі і прапановы ў большай ці меншай ступені ўкаранёныя і на Гомельшчыне. Сваё выступленне прысвяціла прынцыпам і навацям па ўключэнні насельніцтва ў вырашэнне пытанняў жыццядзейнасці на месцах, а таксама сістэмнай рабоце са зваротамі грамадзян. Так, пераканана, што конкурсы грамадзянскіх ініцыятыў, якія набываюць папулярнасць на Гомельшчыне, садзейнічаюць канструктыўнаму дыялогу ўлады і людзей. Насельніцтва прыягваецца да самафінансаваных праектаў па добраўпарадкаванні тэрыторый свайго населенага пункта. Пры гэтым жыхары самі вызначаюць і мэты выдаткаў. Амаль два дзесяткі найлепшых праектаў з 14 раённаў агульным коштам каля 200 тысяч рублёў — гэта рэальны вынік конкурсу грамадзянскіх ініцыятыў. Пры падтрымцы Гомельскага абласвета ён быў арганізаваны Гомельскай абласной асацыяцыяй

— *Кацярына Анатолеўна, на нядаўнім пасяджэнні Прэзідыума Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі, прысвечаным рабоце старшын абласных Саветаў дэпутатаў па актывізацыі дзейнасці сельскіх Саветаў дэпутатаў у вырашэнні пытанняў жыццязабеспячэння насельніцтва, вам давялося першай пасля ўступнага слова спікера верхняй палаты парламента Наталлі Качанавой дзясціцца досведам работы на месцах. Якія актуальныя задачы, пастаўлены ў дадзеным кірунку на самым высокім узроўні, удаецца паспяхова вырашаць дэпутацкаму корпусу рэгіёна?*

— Нагадаю, што ў адзначаным пасыраным пасяджэнні Прэзідыума пад кіраўніцтвам Старшын Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Наталлі Качанавой бралі ўдзел старшын сельскіх, раённых, гарадскіх, абласных Саветаў дэпутатаў, а таксама кіраўнікі рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання. Дпутаты ўсіх узроўняў актыўна дзясцілі вынікі работы на месцах, праблемнымі пытаннямі.

На сёння Гомельскім абласным Саветам дэпутатаў заключана 10 двухбаковых дакументаў аб супрацоўніцтве з Амурскай, Бранскай, Кіраўскай, Курскай, Мурманскай, Ніжагародскай, Арэнбургскай, Самарскай, Свядрдлоўскай абласцямі і Рэспублікай Саха.

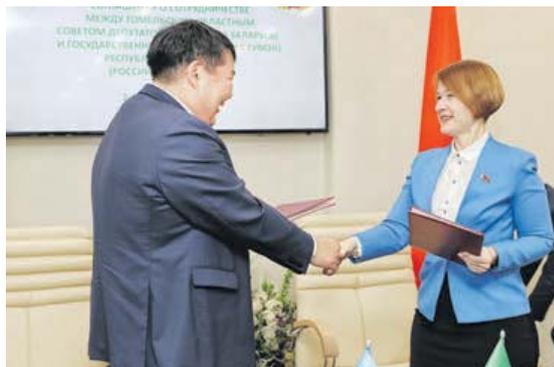
Хачу адзначыць, што агучаныя ідэі і прапановы ў большай ці меншай ступені ўкаранёныя і на Гомельшчыне. Сваё выступленне прысвяціла прынцыпам і навацям па ўключэнні насельніцтва ў вырашэнне пытанняў жыццядзейнасці на месцах, а таксама сістэмнай рабоце са зваротамі грамадзян. Так, пераканана, што конкурсы грамадзянскіх ініцыятыў, якія набываюць папулярнасць на Гомельшчыне, садзейнічаюць канструктыўнаму дыялогу ўлады і людзей. Насельніцтва прыягваецца да самафінансаваных праектаў па добраўпарадкаванні тэрыторый свайго населенага пункта. Пры гэтым жыхары самі вызначаюць і мэты выдаткаў. Амаль два дзесяткі найлепшых праектаў з 14 раённаў агульным коштам каля 200 тысяч рублёў — гэта рэальны вынік конкурсу грамадзянскіх ініцыятыў. Пры падтрымцы Гомельскага абласвета ён быў арганізаваны Гомельскай абласной асацыяцыяй

Выступаючы на пасяджэнні Прэзідыума Савета Рэспублікі «Аб рабоце старшын абласных Саветаў дэпутатаў па актывізацыі дзейнасці сельскіх Саветаў дэпутатаў у вырашэнні пытанняў жыццязабеспячэння насельніцтва» Кацярына ЗЕНКЕВІЧ дзясцілася далучэння жыхароў да вырашэння актуальных пытанняў на месцах.

мясцовых Саветаў дэпутатаў. Частка з ініцыятыў ужо рэалізавана.

Наладжваць канструктыўны дыялог паміж мясцовымі органамі ўлады і жыхарамі ў рэгіёнах дапамагае, безумоўна, і сістэмная работа са зваротамі грамадзян. Сёлетня дэпутатамі прыягваецца ўзроўню разгледжана каля трох тысяч зваротаў. У вобласці наладжана разгалінаваная работа з насельніцтвам на месцах. Да яе заахваваем і моладзь. Крытычныя заўвагі разгледжваюцца ў адкрытым

вырашаць актуальнае пытанне занятасці людзей імкнучы праз развіццё малга і сярэдняга прадпрыемальніцтва. Гэта і магічымасць адкрыць сваю справу, і арганізацыя новых рабочых месцаў. Толькі летась у Жлобінскім раёне было створана 416 рабочых месцаў. Амаль 70 % з іх — у сферы гандлю і паслуг: уведзены тры гандлёвыя аб'екты. З пачатку бягучага года ў раёне створана 49 рабочых месцаў. Эфектыўнасць работы камісіі па садзейнічэнні занятасці даказвае факт, што за час яе дзейнасці ў Жлобінскім раёне дапамаглі працаўладкавацца амаль 900 грамадзянам, 123 з іх — сёлета. Звярну ўвагу, што галоўная задача камісіі па каардынацыі работы па садзейнічэнні занятасці насельніцтва — аказаць дапамогу ў пошуку работы. Калі чалавек звольніўся, задача адказных ведамстваў у складзе Камісіі ва ўзаемадзейнасці з кадравымі службамі — не дапусціць, каб беспрацоўны чалавек застаўся без сродкаў да існавання ці апынуўся на вуліцы. Як падкрэслівае кіраўнік нашай дзяржавы, мы павінны дапамагчы ўладкавацца на работу кожнаму, бо любы чалавек павінен быць карысны грамадству і дзяржаве.

Пагадненне аб супрацоўніцтве паміж Гомельскім абласным Саветам дэпутатаў і Дзяржаўным сходам (Іл Тумэн) Рэспублікі Саха (Якуція) Расійскай Федэрацыі падпісана ў Гомелі ў снежні мінулага года. Подпісы пад дакументам старшыня Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў Кацярына ЗЕНКЕВІЧ і старшыня Дзяржаўнага сходу Рэспублікі Саха (Якуція) Аляксей ЕРАМЕЕУ.

дступе ў СМІ: кожная раённая газета мае свой Telegram-канал. Што да ініцыятыў у такой рабоце, лічу, што будзе актуальна ў бюджэтах сельсаветаў мець рэзервовыя фонды для вырашэння экстранных задач. Напрыклад, гэтыя сродкі маглі б накіроўвацца на ліквідацыю наступстваў стыхі.

— *Надаўна Прэзідэнт Беларусі падчас узгаднення на пасяды новых кіраўнікоў раённых выканаўчых камітэтаў, у тым ліку ў Петрыкаўскім, Брагінскім і Жыткавіцкім раёнах Гомельскай вобласці, акцэнтаваў увагу на тым, каб улады на месцах забяспечвалі занятасць насельніцтва і стварэнне рабочых месцаў.*

— Так, кіраўніком дзяржавы для рэгіёнаў пастаўлена задача у тым ліку вырашыць праблемы фармацэўтычнай работы на месцах, але пэўныя асобы працаваць не хочуць. Дпутатаў базавага ўзроўню ў раёнах як каардынатары работы раённых камісій па садзейнічэнні занятасці насельніцтва імкнучы выканаць пастаўленыя задачы. На Гомельшчыне вынікі дзейнасці камісіі па каардынацыі работы па садзейнічэнні занятасці насельніцтва ў першым паўгоддзі дзясцілі прааналізавалі падчас выязнога пасяджэння ў Жлобіне. Напрыклад, у гэтым раёне вобласці

— *На самым высокім узроўні перад дэпутацкім корпусам рэгіёнаў пастаўлена таксама задача інфармацыйнай работы з грамадзянамі...*

— Безумоўна, практыцы інфармацыйнай работы з насельніцтвам і яе каардынацыі з органамі мясцовага самакіравання кіраўніцтвам нашай краіны ўдзяляецца асабліва ўвага. Праблема важнасці інфармавання насельніцтва ўзнімаецца практычна пры кожнай сустрэчы з дэпутатамі базавага ўзроўню. Ставім для сябе і канкрэтныя кірункі ў такой дзейнасці. Пераканана, што сёння людзям вартэ растлумачваць асноўныя напрамкі ўнутранай і знешняй палітыкі дзяржавы. Гэта гарантуе фарміраванне грамадскай думкі і падтрымку стабільнага развіцця нашай дзяржавы і вядзе да скарачэння колькасці неабгрунтаваных зваротаў ад людзей. Актуальнымі застаюцца сустрэчы ў працоўных калектывах, на месцах — у сельсаветах. Таксама адна з прыярытэтных задач для дэпутатаў — інфармацыйная работа з моладдзю і дзясцілі на каардынацыі культурных традыцый, гістарычнай памяці нашага народа.

Пытанні задавала Наталля КАПРЫЛЕНКА, фота БелТА.

Ці з'явіцца на Гродзенскім моры турыстычная зона?

Інвестпраект зацверджаны, але не ўсе месцічы вітаюць асваенне тэрыторыі

Некалькі гадоў таму Гродзенскім райвыканкамам распрацаваны перспектывы план развіцця тэрыторыі ў зоне Гродзенскай ГЭС. Пры яе будаўніцтве створаны вялікі вадаём, які мясцовыя жыхары нават назвалі Гродзенскім морам. Зона даволі прывабная, таму раённыя ўлады вырашылі развіваць тут турызм. Першы інвестар прадставіў свой праект па асваенні прыбярэжнага ўчастка плошчай сем гектараў, але месцічы не хочуць прымаць змены ў іх звыклым жыцці.

Прываблівы аб'ект

Роўна дзесяць гадоў таму на Нёмане пачала дзейнічаць самая буйная ў Беларусі Гродзенская ГЭС. Яе будаўніцтва ў значнай ступені змяніла ландшафт мясцовасці, частка тэрыторыі — каля дзвюх тысяч гектараў — апынулася ў зоне падтоплення. Такім чынам утвораны вялікі штучны вадаём даўжынёй больш за 40 кіламетраў. Раённыя ўлады прынялі рашэнне адвесці тэрыторыю пад турыстычную інфраструктуру.

— Гэта даволі прывабная для інвестара зона, — расказвае **начальнік аддзела архітэктуры і будаўніцтва Гродзенскага райвыканкама Анатоль КАРОЛЬ**. — Тэрыторыя знаходзіцца за дзесяць кіламетраў ад абласнога цэнтра і за пяць — ад горада-спадарожніка Скідзеля. Ёсць добрае транспартае злучэнне ў межах магістралі М6 і дарогі рэспубліканскага значэння. Пакуль інфраструктура тэрыторыі не сфарміравана, што прыводзіць да стыхійных і несанкцыянаваных месцаў адпачынку. Ён бескантрольны і масавы ў прыбярэжнай паласе — сапраўдная праблема. Асабліва востра яна адчуваецца ў летні перыяд. Турыстычныя аб'екты павінны змяніць гэты расклад.

Такім чынам, у 2018 годзе быў распрацаваны і зацверджаны генеральны план развіцця вялікага ўчастка зоны ГЭС уздоўж Нёмана, плошчай 12 тысяч гектараў. Яго асваенне разлічана на даволі працяглы перыяд — да 2035 года. Хоць патэнцыял гэтай зоны даволі высокі, турыстычных аб'ектаў, можна сказаць, адзікі. З найбольш значных можна назваць некалькі аграсядзіб, баз адпачынку. На сёння ідзе будаўніцтва некалькіх аб'ектаў турыстычнай індустрыі, у тым ліку сядзібных домаў, кемпінгаў. Вядзецца рэканструкцыя пад базы адпачынку былой канюшні і комплексу будынкаў летніка ў вёсцы Селюкі.

Дарэчы, гэта адзін з 34 населеных пунктаў, якія ўваходзяць у зону будучай турыстычнай рэкрэацыі. Практычна ўсе яны знаходзяцца ўздоўж ракі Нёман і вадасховішча. Астатнія тэрыторыі займаюць сельскагаспадарчыя землі і лясы, дачныя ўчасткі.

Ёсць першы інвестар

Нарэшце можна казаць аб канкрэтным значным праекце. Праўда, пакуль толькі на паперы. Для забудовы выдзелены ўчастак плошчай 7,5 гектара. Тэрыторыя невялікая, хоць на агульнай карце ледзь бачная. Тым не менш, гэта першы паўнаўвартасны забудовшчык. Размеркаваны дзясяткі інвестыцыйных пляцовак.

Галоўны архітэктар паказвае на карце зоны пад будучыя аб'екты. Гэта будзе парк, дзе ўжо вызначаны месцы для адпачынку, актыўнага турызму. Самыя цікавыя — бліжэйшыя да вадасховішча. Тут асноўныя тэмы — мабільныя кемпінгі, палатачны гарадок, спартыўныя зоны, рыбацкая вёска з домікамі, пляж, вела- і пешыя сцежкі. Будучыя аб'екты гандлю, у затоцы — пракат спартыўнага і воднага інвентару... У цэнтры будзе размешчана навялікая тэраса для арганізацыі масавых мерапрыемстваў: фестывалю, прыватных вечарын, юбілеяў...

Кожная зона павінна асвойвацца з улікам адпаведнага рэгламенту. Напрыклад, зона біялагічнага заказніка, дзе знаходзіцца гняздоўі рэдкіх птушак, праду-гледжвае адмысловы рэжым — ніякіх матораў на вадзе. Паруснікі, байдаркі, лодкі на вёслах — калі ласка, а вось моторкі ці водныя матацыклы пад забаронай. Асаблівы рэгламент набываюць

агароджа, пачалі кампанію супраць забудовшчыка. Петыцыю накіравалі ў райвыканкам. Жыхарка вёскі Селюкі Вера Георгіеўна пацвердзіла, што многія жыхары выказалі супраць новага праекта. Маўляў, яны пазбавяцца доступу да вады, не змогуць адпачываць на беразе, як было раней, за праход да вады прыйдзецца плаціць. На беразе летам шмат «дзікіх» турыстаў, рыбакоў. Як трапіць на бераг вадасховішча, калі гэта будзе прыватная тэрыторыя? — выказвае настрой месцічаў жыхарка Селюкоў.

Па словах галоўнага архітэктара, праход да вады застанеца. Агароджы туды не даходзяць, людзі могуць свабодна хадзіць. А вось далей, углыб, тэрыторыю будзе кантраляваць гаспадарчы суб'ект.

стыхійныя зоны адпачынку небяспечныя. Месцы не ахоўваюцца, няма спецыялістаў — ратавальнікаў на вадзе. Але самае галоўнае — горы смецца, якое пакідаюць пасля сябе стыхійныя турысты. Між тым, многія хацелі б знайсці цывілізаванае месца для адпачынку — з альтанкай, мангалам, пракатам водных транспартных сродкаў, але іх тут амаль няма, — заўважае старшыня сельвыканкама.

На яго думку, асваенне новай тэрыторыі ідзе вельмі марудна, хоць ён сам прапаноўвае мясцовым прадпрымальнікам заняцца турыстычным бізнесам. Але пакуль ніхто не згаджаецца. Маўляў, праблема ў сезоннасці паслуг. Вось чаму ў новым інвестары тут бацач гаспадары, які зможа не

і сельскагаспадарчыя тэрыторыі. Будзе ісці аптымізацыя выкарыстання ўгнаенняў, пестыцыдаў і гэтак далей. Гаспадарчая дзейнасць застаецца, але з больш ашадным рэгламентам.

— Гэта датычыцца і транспарту, ён будзе па-за межамі дадзенай зоны. На беразе — ніякіх машын. Нават пляцоўкі для кемпінгаў не каля вады, а далей, бо да іх будучы падводзіцца камунікацыі — водазабеспячэнне, электрычнасць, каналізацыя. Тут людзі змогуць размясціцца са сваімі палаткамі. І ўся гэта тэрыторыя мае сваю ачышчальную сістэму, — падкрэслівае Анатоль Кароль. — Увогуле, мы рабілі праект такім чынам, каб не было канфлікту ні з наваколле, ні з мясцовымі жыхарамі.

Здаецца, на Гродзенскім моры нарэшце будзе створана першая паўнаўвартасная зона адпачынку. Пакуль тут часцей прыходзіцца здавальнацца стыхійнымі месцамі, дзе складана казаць пра парадак і камфорт. Але мясцовыя жыхары не пагаджаюцца з новым раскладам.

Як гэта — прыватны бераг?

Месцічы, пачушы, што вакол аб'екта з'явіцца металічная

— Што значыць свабодны доступ да вады? — задаецца пытаннем Анатоль Кароль. — Доступ свабодны ёсць, уздоўж берага свабодны праход. Але калі ў інвестара там пірс ці рыбацкія месцы, гэтыя паслугі, хутчэй за ўсё, будуць платныя. Прайсці наскрозь не праблема, але калі хто жадае скарыстацца пірсам, альтанкай, тут будуць іншыя ўмовы, гэта ўжо не паркавая гарадская лаўка.

Архітэктар тлумачыць — гэта зямля райвыканкама і выдзелена прадпрымальніку па-за аўкцыёнам з пэўнымі ўмовамі, што не супярэчыць заканадаўству, калі на ўчастку будзе весці будаўніцтва аб'ектаў абслугоўвання.

Патрэбен гаспадар

Дарэчы, у зону інвестпраекта трапілі тры вёскі, якія знаходзяцца на тэрыторыі Абухаўскага сельскага Савета, дзе таксама шмат дач. Па словах **старшыні сельвыканкама Валерыя Смаля**, незадаволенасць выказваюць менавіта дачнікі, якія не жывуць тут пастаянна.

— Купілі дамы і вырашылі, што ім належыць усё навокал. А тут нямала праблем. Людзі не думалі, што такія

толькі навесці парадак, але створыць камфортную і бяспечную зону адпачынку. Пры гэтым не прадугледжана значных высекаў, нягледзячы на тое што тэрыторыя зарасла кустоўем і лесам. Расчыстка закране пляцоўкі, пешыя і веласіпедныя дарожкі, камунікацыі. Трывалая расліннасць павінна застацца і надалей.

Дарэчы, праект прайшоў грамадскія абмеркаванні, атрымаў узгадненні архітэктуры раёна, цяпер матэрыялы рыхтуюцца на экалагічную экспертызу. Пасля гэтага адбудзецца адвод зямель, і можна будзе распачаць будаўніцтва. За яго ходам, як правіла, ажыццяўляюць кантроль райвыканкам, экалогія, МНС, санітарныя службы.

Інвестар павінен пачаць сваю дзейнасць на працягу двух гадоў пасля канчатковых узгадненняў. Калі за гэты час нічога не будзе зроблена, зямлю проста забяруць назад. А вось калі забудовшчык выстаіць, знойдзе паразуменне з незадаволенымі і давядзе справу да канца, гэта можа стаць добрым прыкладам для іншых. Турыстычных аб'ектаў такога кшталту пакуль адчуваць не хапае.

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.

СПРАВЫ ВЯСКОВЫЯ, ВЕЛЬМІ ВАЖНЫЯ І ЁСІМ ПАТРЭБНЫЯ

Як жыхары Краснапольшчыны разам з мясцовай уладай наводзяць парадак у сваіх населеных пунктах

Зручныя лаўкі, новая агароджа, кветкі на клумбе — для горада гэта, магчыма, рэчы шараговыя, а вось для жыхароў вёскі — нагода парадавацца і натхніцца. Асабліва калі ведаеш, што і твая заслуга ў гэтым ёсць. «Ініцыятыва і разуменне сваёй адказнасці — галоўнае ў рабоце мясцовай улады. Ёй неабходна шукаць новыя формы работы з насельніцтвам, больш размаўляць з людзьмі», — гэта тое, на што пастаянна звяртае ўвагу падчас сваіх выязных прыёмаў спікер верхняй палаты Беларускага парламента Наталля Качанова. Сёння прадстаўнікі Краснапольскага раёна дзяляцца вопытам заахвочвання насельніцтва да работы на карысць малой радзімы.

У найлепшых традыцыях

Спосаб, дарэчы, не новы. Магілёўская абласная асацыяцыя мясцовых Саветаў дэпутатаў рэгулярна праводзіць конкурс на найлепшую ініцыятыву і сафінансу пераможцаў. У Краснапольскім раёне сельсаветы, прадстаўляючы свае ініцыятывы на раённым кірмашы, найлепшыя пераможцы на рэалізацыю сваёй ідэі атрымліваюць грошы. Сёлета пераможцам стаў Яноўскі сельсавет. Гэта дазволіла засвоіць 830 рублёў ад асацыяцыі мясцовых Саветаў дэпутатаў, якія былі выдзелены раёну, плюс 250 сабралі ўсёй грамадой. Сюды ўвайшлі ахвяраванні жыхароў, прэмія, якую сельсавет атрымаў за перамогу ў конкурсе па развіцці тэрыторыі сельсаветаў, плюс свае ўнёскі зрабілі старшыня райсавета Анжаліка Гоман, старшыня Яноўскага сельсавета Наталля Лагуціна, кіраўнік спраў сельвыканкама Наталля Церашонак. Знайшлі талковага падрадчыка — прадпрымальніка з Чэрыкава, які па эскізах жыхароў зрабіў лаўкі. У свой час ён рабіў іх, прыгожыя, не вельмі дарагія і для Краснаполля. Жыхарам вёскі Палуж-1 таксама не прыйшлося доўга чакаць: тры лаўкі з дрэва і металу ўпрыгожылі тэрыторыю паміж школай і крамай.

Раней тут не было дзе прысесці, — кажа Наталля Лагуціна. — Жыхары вёскі звярнуліся да свайго дэпутата Таццяны Юрасэвай, яна, у сваю чаргу, — да мяне, а я агучыла мару вяскоўцаў у райсавете. Зрабілі праект, а конкурс ініцыятывы дапамог рэалізаваць яго.

Вёска знаходзіцца на трасе Краснаполле—Касцюковічы, тут жыве каля 200 чалавек. Па колькасці насельніцтва гэта, лічы, другая вёска ў сельсавете. Старажылы памятаюць, што ў 60-я гады на тым месцы, якое яны прапанавалі для лавак, стаяў клуб. Яно доўгі час пуставала і заўсёды хацелася яго чым-небудзь запоўніць. У выніку і нарадзілася ідэя з лаўкамі.

— У вёсцы ёсць актыўная маладая маці Кацярына Вераміёва,

якая ўзялася нам дапамагчы, — расказвае старшыня сельсавета. — Яна прабеглася па хатах і сабрала грошы. Адны давалі некалькі рублёў, другія ахвяравалі пяцёрку, знайшліся і такія, хто не пашкадаваў дзясятку. Адгукнулася большасць. Некаторыя ўжо пасля прыходзілі і выказвалі жаданне паўдзельнічаць у падобных добрых справах.

Лаўкі на пятакчу з'явіліся зусім нядаўна, але там сёння амаль ніколі не бывае пуста. Месца насамрэч магнетычнае. Тут у цяньку пад дрэвамі можна схавацца ад пякучага сонца або перачакаць дожджык. Побач праходзіць добраўпарадкаваная сцяжынка. Агульную карціну дапаўняюць дэкаратыўныя стойкі з кветкамі ў вагонах. Кацярына Вераміёва ўзяла на сябе клопат, каб яны не засохлі, падчас спякоты спецыяльна на веласіпедзе прыязджае іх паліваць.

— Хочацца, каб тут было заўсёды прыгожа і ўтульна, — кажа маладая маці. — Месца ўжо палюбілася і дзецям, і моладзі, і людзям сталага веку. Добра было б зрабіць тут яшчэ і альтанку.

Не выключана: так яно і будзе. Тут ужо агульнавясковы сход адбыўся. На гэтым тыдні Таццяна Юрасева рабіла перад жыхарамі справаздачу за паўгоддзе і цікавілася, якія яшчэ ёсць прапановы.

Добраўпарадкаванне — паняцце шматграннае

Толькі здаецца, што тут усё проста і лёгка. Насамрэч пад гэтым словам хаваецца шмат розных напрамкаў. Наталля Лагуціна ледзь паспявае загінаць пальцы.

— Вельмі важны кірунак добраўпарадкавання — догляд за могілкамі і воінскімі пахаваннямі, — тлумачыць яна. — У нас на тэрыторыі 43 адзінкі грамадзянскіх могілак і 21 воінскае пахаванне, дзе рэгулярна наводзім парадак. Цяпер ідзе работа па афармленні дакументаў для перадачы аб'ектаў спецыялізаванай арганізацыі. Тое ж самае па воінскіх пахаваннях. Сёлета іх колькасць павялічылася яшчэ на два. Яны выяўлены ў ходзе работы

Гэта вельмі вялікая работа: знаходзім спадчыннікаў, рыхтуем і заключаем акты агляду, збіраем дакументы ў суд. Уцягваем вызваленыя ад струхлелых дамоў землі ў сельгасабарот. Сёлета 6,2 гектара далучылі ў пасёлку Калінінскім і аграгарадку Яноўка.

Таксама важныя вектары — правядзенне суботнікаў, месячнікаў і штотдзённай работы па добраўпарадкаванні — абкостэрыторыі, закладка кветнікаў, і ўсё гэта ў цесным узаемадзеянні з арганізацыямі і іншымі суб'ектамі, якія знаходзяцца на тэрыторыі (у адпаведнасці з пастановай № 430). У кожнага свая зона адказнасці. Сельсавет кантралюе працэс і каардынуе яго.

— Гэта вельмі актуальная тэма і мы працуем на вельмі сур'ёзным

чым гектар. У Сідараўскім сельсавете Усцінавічы — другая па памерах вёска, у ёй жыве каля 100 чалавек.

— Адною агароджы спатрэбілася каля 400 пагонных метраў, — удакладняе **выконваючы абавязкі старшыні сельвыканкама Уладзімір ПІВАНУ**. — Яшчэ летас на сустрэчы насельніцтва са старшынёй Краснапольскага райвыканкама прагучала просьба замяніць агароджы. Толькі на матэрыялы трэба было знайсці больш чым 2,5 тысячы рублёў. Але дэпутат райсавета дырэктар Краснапольскага лягсага Сяргей Жэбін паабяцаў спонсарскую дапамогу ў выглядзе піламатэрыялаў. Заставалася толькі знайсці жадаю

чы абгарадзіць могілкі. І тут дапамаглі жыхары.

Да аднаўскоўцаў звярнуўся старэйшына і чэзка дэпутата — Віктар Жэбін, запрасіў на талакі. І шмат хто адгукнуўся. «Калі будзе матэрыял — астатняе зробім самі», — паабяцалі вяскоўцы актыўна. Нават цвікі свае прынеслі. Агароджы зрабілі за 10 дзён.

— Адначасова працавала па 8-10 чалавек, — расказвае Уладзімір Півану. — І справу рабілі добрасумленна. Я толькі матэрыялы ім падвёз. Суразмоўнік прызнаецца, што нават не чакаў такой актыўнасці. Не сакрэт, што да грамадскіх работ людзі адносяцца па-рознаму. Але тут кожны палічыў сваім абавязкам працаваць для памяці продкаў.

— Работа кіпела з першага ж дня, — кажа Уладзімір Півану. — Адны прыбіралі старую агароджы, другія ставілі новую. Атрымалася вельмі добра. Засталося гэтую прыгасоць пафарбаваць.

Налі ЗІГУЛЯ,
Фота з архіваў
Уладзіміра ПІВАНОВА
і **Наталі ЛАГУЦІНАЙ.**

па ўстанаўленні новых ахвяр генацыду.

Наступны кірунак — рэалізацыя прапаноў па наведзенні парадку ў адпаведнасці з раённым планам мерапрыемстваў. Штогод з прапаноў сельсаветаў складаецца план у цэлым па раёне, у якім агавораны тэрміны рэалізацыі. Дарэчы, устаноўка лавак у Палужы-1 таксама адбылася ў адпаведнасці з тым планам.

Не менш важная пазіцыя — рэалізацыя Указа № 116, які датычыцца работы з пустымі дамамі.

— Два сёлета ўжо ліквідавалі, яшчэ на 25 рыхтуем дакументы, — кажа Наталля Лагуціна. —

узроўні, — падкрэслівае Наталля Леанідаўна. — Кожную раніцу паведамляем старшыні райсавета, што плануем зрабіць па добраўпарадкаванні за дзень, а вечарам у «Вайберы» апісваем, што зроблена, і прыкладваем фотасправаздачу. І гэта толькі тое, што датычыцца добраўпарадкавання. А ў нас яшчэ шмат іншых кірункаў работы.

Дзеля памяці продкаў

Нядаўна ў вёсцы Усцінавічы жыхары дапамагалі зрабіць агароджы на грамадзянскіх могілках. Яны знаходзяцца на ўскрайку вёскі і займаюць тэрыторыю больш

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15
ад 17 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ
Аляксандр Мікалаевіч.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў):
zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрукваная ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 14.804.

Нумар падпісаны ў 19.30
19 ліпеня 2022 года.

ПЕРАЖЫЦЬ ЦВІЦЕННЕ

Што дапаможа перанесці алергію

Эпідсітуацыя

І ЗНОЎ ЁН...

У пачатку верасня чакаецца ўздым захваральнасці на COVID-19.

У Беларусі працягваецца кампанія па вакцынацыі насельніцтва

— Сёння мы наблізіліся да 70-працэнтнай вакцынацыі людзей ад 12 гадоў і старэйшых, — адзначыў намеснік міністра аховы здароўя — галоўны дзяржаўны санітарны ўрач Аляксандр Тарасенка. — Вакцыны ў дзялёна курсу, і для бустарызцы дадаткова: у навунацы «Спадарожнік V», «Спадарожнік Лайт» і кітайская вакцына Vero Cell. Гэта тыя прэпараты, з якімі мы працуем ад пачатку кампаніі.

Галоўны санітарны ўрач праінфармаваў, што рост захваральнасці на COVID-19 чакаецца ў пачатку верасня.

— Штам «Амікрон» муціруе, як мы бачым. У Заходняй Еўропе, Амерыцы назіраецца рост захваральнасці, наглядзець на дастатковую колькасць вакцынаваных, — адзначыў ён.

Таму Міністэрства аховы здароўя рэкамендуе ўсім, асабліва людзям з груп рызыкі, актыўна рэвакцынавацца. Нагадаем, што бустарная вакцынацыя праводзіцца адной дозай. Пакуль у Беларусі ўздым захваральнасці няма, краіна знаходзіцца ў міжэпідэмічным перыядзе. Захворванню рэгіструецца менш, чым за ўсе два з невялікім гады пандэміі, то-бок адзінкавыя выпадкі. І гэта добрая пара, каб прышчапіцца.

Тым часам актыўна ідзе работа над айдчынай вакцынай. Аляксандр Тарасенка расказаў, што ажыццяўляецца трансфер вакцыны для доследна-прамысловай вытворчасці. А вось прамысловая вытворчасць плануецца на канец 2023-га — пачаток 2024-га года. Намеснік міністра падкрэсліў, што тэрміны крыху ссоўваюцца, бо з-за санкцый з'явіліся пытанні на набывіці абсталявання, неабходнага для вытворчасці вакцыны.

У перыяд квітнення раслін, а гэта вясна і амаль усё лета, многія людзі сутыкаюцца з абстрактным сезоннай алергіі. Якраз цяпер час цвіцення злакаў, а наперадзе — пара палыну. Каля 30 тысяч беларусаў мае паліноз. І, на жаль, не ва ўсіх гэта праяўляецца толькі праз насмарк. Калі алергію не лячыць, у 30 % хворых паліноз перайдзе ў бронхіальную астму, якая мае куды больш сур'ёзны наступствы. Але ці можна вылечыць алергію раз і назаўсёды? І якія сучасныя метады сёння прыходзяць на дапамогу ўрачам? Чаму ў дадзеным захворванні так важны дзіцячы ўзрост і што не павінны прапусціць бацькі? Якія аналізы і чаму не варта прызначаць сабе самастойна? Пра гэта расказалі спецыялісты.

ТРЫ СЕЗОНЫ ПАКУТ

Як адзначае галоўны пазаштатны дзіцячы алерголаг Міністэрства аховы здароўя, урач-алерголаг-імунолаг вышэйшай катэгорыі, кандыдат медыцынскіх навук, загадчык алергалагічнага аддзялення 4-й дзіцячай клінічнай бальніцы Дзмітрый БУЗА, сезон алергіі ў кожнага пацыента розны: залежыць ад таго, які алерген з'яўляецца асноўным. Калі алергія, скажам, на плесневявыя грыбы, то сезон пачнецца ранняй вясной. Калі на жывёліну, то калі вы некуды прыязджаеце і кантактуеце з імі, сезон алергіі ў вас пачнецца ў гэты перыяд.

— Тэрмін «сезонная алергія» мы выкарыстоўваем, калі ў дзіцяці ёсць алергія на пылок, — тлумачыць урач. — Ёсць тры сезоны цвіцення: першы пачынаецца ў красавіку-маі, гэта час цвіцення дрэў. Сёлета, дарэчы, яно было вельмі актыўнае да сярэдзіны мая, і мы адзначалі шмат пацыентаў, якія звярталіся з абстрактнымі. Цяпер ідзе другі сезон — цвіценне злакаў, якое пачынаецца ў канцы мая — пачатку чэрвеня і працягваецца да сярэдзіны і пацяжыць да сярэдзіны ліпеня. Наперадзе трэці перыяд — цвіценне палыны. Таму ў кожнага пацыента свой сезон.

Алергічны рыніт з'яўляецца найбольш распаўсюджаным алергічным захворваннем. Лічыцца, што тыя ці іншыя яго сімптомы маюць 15—20 % насельніцтва. Але да доктара, прынамсі, урача-алерголага, даходзяць, як правіла, пацыенты, у якіх гэтыя праявы моцна выражаны і з імі складана змагацца самастойна. На дыспансерным ўліку ва ўрачоў-алерголагаў знаходзіцца каля дзевяці тысяч дзяцей.

Дэбют алергічнага рыніту найчасцей адбываецца ва ўзросце 5-7 гадоў.

— Але мы бачым, што такая праблема становіцца актуальнай і для маладога ўзросту. Паводле аднаго з даследаванняў расійскіх навукоўцаў, каля 40 % палінозаў дэбютуе ва ўзросце да трох гадоў. На жаль, дадзена праблема таксама маладзее, — кажа Дзмітрый Буза.

Класічныя сімптомы алергічнага рыніту — калі на вуліцы ў дзіцяці пачынаецца чханне, свярбіць нос, чырванюць вочы, што часам робіць немагчымымі прагулкі на свежым паветры.

— Гэта ўжо пік праяўлення алергічнага рыніту і кан'юнктывіту. Звычайна калі пачынаеш распытаць бацькоў, выяўляецца, што за некалькі гадоў да гэтага дзіця штогод у такі час чхала, хварэла на лёгкія прастуды, хадзіла да акуліста, бо чырванелі вочы. Магчыма, малое не пераносіла нейкія прадукты, напрыклад, костачкавыя фрукты. Гэта тыя сімптомы, на якія варта звяртаць увагу бацькам, каб дыягназ быў выстаўлены хутчэй і была прызначана больш ранняя тэрапія, — падкрэслівае суразмоўнік.

ЯК ЗМАГАЦЬ З ХВАРОБАЙ?

Пры алергічным рыніце ёсць тры важныя аспекты. Першы — абмежаваць кантакт з пылком, хоць зрабіць тое няпроста. Цяпер шырока распаўсюджаны спрэж для носа і вачэй, прэпараты, якія аказваюць ахоўнае дзеянне і нават не адносна да лекавых. Іх асноўная задача — устанавіць бар'ер паміж пылком і слізістай, дзякуючы чаму не ўзікае сімптэмаў. Гэта дастаткова новы метад прафілактыкі, які рэкамендуецца алергікам перад выходам на вуліцу. Яшчэ адзін важны момант — пазбягаць розных фітазабораў і травяных чаёў. Бацькам нельга выкарыстоўваць іх у лячэнні дзіцяці з палінозам. Трэці момант, які дапаможа пазбегнуць алергена, — дыета. Калі ёсць алергія на пылок, як правіла, чалавек рэагуе і на некаторыя прадукты, якія маюць падобную малекулярную структуру. Такія рэакцыі праяўляюцца дастаткова лёгка: напрыклад, дзіця скардзіцца на сверб у горле, чэўшыцца вусны. Важна вывучыць склад гэтых прадуктаў і выключыць іх, асабліва ў перыяд абстрактнага палінозу.

Другая важная частка тэрапіі датычыцца прыёму лекаў. Гэта і антыгістамінныя прэпараты, і сімптаматычныя сродкі для носа і вачэй. Але яны прызначаюцца, калі ёсць праявы алергіі. Адпаведна, пры іх адмененыя сімптомы будуць аднаўляцца. Таму іх варта прымаць увесь сезон цвіцення тых раслін, на якія ёсць алергія.

Трэці блок тэрапіі — алергавакцынацыя, ці алергенспецыфічная імунацэпія. Гэты метад лячэння праводзіцца не ў сезон цвіцення, а ў асенне-зімовы перыяд. Такое лячэнне дазваляе не проста зняць сімптомы, а папярэдзіць абстрактнае захворванне і купіраваць сімптомы ў будучым. Прычым метад дастаткова бяспечны — сучасныя прэпараты выкарыстоўваюцца не толькі ў дарослых, але і ў дзяцей, у тым ліку ў хатніх умовах. Эфектыўнасць алергавакцынацыі — каля 80 %.

— Аднак трэба разумець, што гэта метад лячэння не аднаго тыдня і нават месяца. Такая тэрапія праводзіцца на працягу некалькіх гадоў, каб замацаваць эфект і атрымаць стойкі вынік. Летась каля 2,5 тысячы дзяцей атрымала менавіта гэты метад лячэння, — удакладняе Дзмітрый Буза.

ЦІ ЎПЛЫВАЕ КАРНАВІРУС?

COVID-19 ускладняе лячэнне ўсіх алергічных хвароб, у тым ліку і алергічнага рыніту. Таму ўрачы заклікаюць да абязэкавай вакцынацыі ад гэтай інфекцыі. Дзеці, якія маюць бронхіальную астму, вакцынацыя не супраціпаказана — яна, наадварот, зніжае інтэнсіўнасць і цяжар хваробы.

— Мы назіраем абцяжарванне ходу атапічнага дрэматыту ці бронхіальнай астмы ў тых дзяцей, якія перанеслі COVID-19. Што датычыцца

алергічнага рыніту, то паколькі гэта паталогія дастаткова лакальная з праявамі з боку слізістай вачэй і носа, то ў пацыентаў, якія перанеслі каранавірусную інфекцыю, няма пэўных асаблівасцяў. Тым больш, што каранавірусная інфекцыя сезонная, асноўныя праблемы выклікае ў асенне-зімовы перыяд, а алергікі маюць праблему ў летні перыяд, — тлумачыць Дзмітрый Буза.

ЦІ МОЖНА ВЫЛЕЧЫЦА НАЗАЎСЁДЫ?

— Калі казаць з пазіцыі імуналогіі, то цалкам пазбаўіцца ад алергіі немагчыма. Але магчыма навуковыя кантраляваць дадзенае захворванне, выкарыстоўваючы прафілактычныя падыходы, накіраваныя на ліквідацыю кантакту з выяўленым алергенам і спецыфічную імунацэпію, — тлумачыць галоўны пазаштатны алерголаг-іму-

прызначаць абследаванне. Другім этапам з'яўляецца правядзенне скурных проб. Памылкова меркаваць, што гэта ўстарэлы метад і лепш вызначаць алерген па аналізе крыві. Менавіта скурныя пробы, калі алерген наносіцца на ўчастак цела, — той асноўны метад дыягностыкі, які паказвае рэакцыю арганізма.

Толькі на трэцім этапе ідзе дыягностыка на аналізе крыві, і тут вельмі важна, каб менавіта ўрач прызначыў патрэбнае даследаванне, бо алергенаў вельмі калікаваць. Гэта і пылок раслін, і плесня, і шэрць жывёліны, і яд насякомых, і харчовыя прадукты.

— Калі запозрылі алергію, лепш звярнуцца да ўрача, каб ён сабраў правільны анамнез і прызначыў патрэбныя абследаванні. Калі іх прызначае урач, інфарматыўнасць узрастае, — раіць Дзмітрый Буза.

лаг Міністэрства аховы здароўя, дацэнт кафедры пульманалогіі і фтызіятрыі з курсам алергалогіі, імуналогіі і прафпаталогіі БелМА-ІПА Сяргей АРЦІШЭЎСКІ. — З узростам імунная сістэма згасе, і актыўнасць алергічных захворванняў таксама зніжаецца. Таму мы бачым, што ў большасці людзей пажылога ўзросту адзначаецца зніжэнне інтэнсіўнасці клінічных праяў алергіі.

— Адносна сезоннай алергіі, перарасці яе ў дзяцей шанцаў няшмат, калі не праводзіць алергенспецыфічную імунацэпію. Што датычыцца іншай алергіі — харчовай, атапічнага дрэматыту, — то, калі своечасова паставіць дыягназ, прызначаць прэвентыўную тэрапію, выконваць рэкамендацыі ўрача, ёсць вялікі шанец, што дзіця выйдзе на ўстойлівую працяглую рэмісію і ў далейшым праблема не будзе яго непакоей.

ПАЛІНОЗ У ДАРΟΣЛЫМ УЗРОСЦЕ

У падлеткавым і дарослым узросте сезонная алергія цалкам можа з'явіцца. Ёсць пэўная катэгорыя людзей, іх 20—25 %, якія маюць схільнасць да яе фарміравання. Часта гэта спадчына абумоўленая праблема, нярэдка перадаецца ад маці, асабліва калі ў перыяд цяжарнасці былі абстрактныя. Тады пры кантакце з пэўнымі пылковымі алергенамі дэбют можа адбывацца ў 15, 18, 20 гадоў.

ЯКІЯ АНАЛІЗЫ НЕАБХОДНЫЯ?

Важна прытрымлівацца этапнасці дыягностыкі. Першы — візіт да доктара. Толькі паразмаўляўшы з пацыентам, з 90-працэнтнай дакладнасцю ўрач можа паставіць дыягназ «алергія», і меркаваць, які алерген вінаваты, а таксама

КАБ АЛЕРГІЯ НЕ ПРЫВЯЛА ДА АНАФІЛАКТЫЧНАГА ШОКУ...

Анафілактычны шок — вельмі цяжкае ўскладненне алергічнай рэакцыі. Прычынай, як правіла, з'яўляецца або ўвядзенне лекавага прэпарату, або укусы насякомых, або ўжыванне пэўных харчовых прадуктаў. У чалавека падае ціск, ён страчвае прытомнасць, дыханне становіцца перакрытым, слабее пульс, пачынае спыняцца сэрца. Гэта патрабуе неадкладнай спецыялізаваанай медыцынскай дапамогі.

— На шчасце, такая рэакцыя сустракаецца крыяне рэдка. Але часта самі пацыенты правакуюць развіццё анафілактычных рэакцый, бо ўжо ведаюць свой алерген, — адзначае Сяргей Арцішэўскі.

АНТЫГІСТАМІННЫЯ ПРЭПАРАТЫ — У ДАМАШНЯЙ АПТЭЧЦЫ

Варта памятаць, што няма ўніверсальнага антыгістаміннага прэпарату, які прымяняецца пры любым захворванні. У выпадках з сезоннай алергіяй перавагу аддаюць прэпаратам другога пакалення, якія не валодаюць седатывымі эфектамі і іх можна прымаць доўга. Яны прызначаюцца на увесь сезон цвіцення. Гэта прэпараты накіштал ларатадзіну і цэцірызін. Ёсць прэпараты першага пакалення, напрыклад, супрацін і фенкорол, іх выкарыстоўваюць пры вострым стане. У аптычных алергікам трэба мець прэпараты і першага, і другога пакаленняў. Але трэба памятаць, што жонны прэпарат мусяць прызначаць доктар з улікам індывідуальных асаблівасцяў. Некаторыя прэпараты самога даваць дзеці з шасці гадоў, некаторыя — з 12. Тут важна прытрымлівацца інструкцыі і дазіровак.

Напэўна, многія з нашых чытачоў лічаць каня самым грацыёзным і прыгожым прадстаўніком жывёльнага свету і пры магчымасці з захапленнем назіраюць за паводзінамі гэтых, з даўніх часоў і ў многіх выпадках, незаменных памочнікаў людзей. Сёння у вас ёсць такая магчымасць — праз фота з племяннога конезавода, які знаходзіцца ў аграгарадку Рамель Столінскага раёна. Тут спецыялізуецца на развядзенні беларускай запражной, верхавой і палескай папуляцыі парод коней. А ўсяго ў ААТ «Палеская ніва», ва ўласнасці якога і знаходзіцца конезавод, больш за 200 коней. Кожны дзень у летні час роўна ў дзевяць раніцы табун выпускаюць на пашу і каля пяці вечара вяртаюць у з любоўю пабудаваныя домкі-стайні.

Дарэчы, 21 жніўня ўсе жадаючыя змогуць паназіраць за спаборніцтвам конных запражак у рамках пятага коннага фестывалю, які таксама носіць назву «Палеская ніва».

Віктар ДРАЧОЎ,
фота аўтара.

ПАЛЕСКІЯ СКАКУНЫ

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. Сайт в интернете: www.cpo.by

Продавец: ОАО «Лидяхлебпродукт», Гродненская область, г. Лида, ул. Булата, 1. Тел. (0154) 65 25 01

Оператор ЭТП: ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. www.ipmtorgi.by

Лот, №	Наименование	Адрес
1	Здание магазина (здание специализированное розничной торговли), инв. номер 420/С-47477, общей площадью 141 кв. м. Составные части и принадлежности: погреб	Гродненская обл., г. Лида, ул. Докучаева, 28А

Сведения о земельном участке с кадастровым номером 42368320004000128: предоставлен на праве постоянного пользования общей площадью 0,0310 га для размещения объектов розничной торговли

Начальная цена с НДС 20 %: 133 920,00 белорусского рубля

Лот, №	Наименование	Адрес
2	Здание санпропускника (здание специализированное сельскохозяйственного назначения), инв. номер 420/С-46545, общей площадью 352,5 кв. м. Составные части и принадлежности: две пристройки	Гродненская обл., г. Лида, ул. Докучаева, 26Ж

Сведения о земельном участке с кадастровым номером 423650100010000599: предоставлен на праве постоянного пользования общей площадью 0,1780 га для строительства и обслуживания санпропускника

Начальная цена с НДС 20 %: 117 720,00 белорусского рубля

Лот, №	Наименование	Адрес
3	Здание яйцесклада (здание специализированное сельскохозяйственного назначения), инв. номер 420/С-48335, общей площадью 660,3 кв. м. Составные части и принадлежности: котельная, три ramпы. В состав лота входит следующее имущество: котел стальной КС – 0,05 Т; 2018 года выпуска (инв. номер 7387)	Гродненская обл., г. Лида, ул. Докучаева, 28Б.

Сведения о земельном участке с кадастровым номером 42365010001001257: предоставлен на праве аренды по 17.01.2032 общей площадью 0,5091 га для строительства и обслуживания зданий и сооружений (яйцесклада, котельной)

Начальная цена с НДС 20 %: 194 616,00 белорусского рубля

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелБЭЗ», БИК BELBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель электронных торгов, либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнув договоренности по срокам и о порядке оплаты предмета электронных торгов, таковая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 5 % от цены продажи в течение 3 дней после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия

Предьдущие извещения о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Звязда» от 04.06.2022 г.

Дата и время начала и окончания электронных торгов

Начало торгов: 10.00 04.08.2022 г.
Окончание торгов: 11.00 04.08.2022 г.

Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются по 02.08.2022 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные данные

Тел.: +375 17-280-36-37;
+375 (29) 317-95-42; +375 (44) 704-92-06.
E-mail: auction@cpo.by; info@ipmtorgi.by

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» информирует о проведении 08.08.2022 открытого аукциона по продаже имущества РУП «Завод газетной бумаги»

Лот № 1: кран козловой, электрический ККТ-К-10-3200.00.000 с рельсовыми крановыми путями P43, г. в. – 2006, инв. № 0141704.
Начальная цена продажи: 100 600,00 бел. руб. с учетом НДС.

Лот № 2: грузовой автомобиль MAZ 6312A5-370-010, тип кузова – бортовой телентой, кузов (рама) № Y3M6312A580000021, регистрационный знак – АЕ 5738-6, год выпуска – 2008, инв. № 517.
Начальная цена продажи: 47 084,00 бел. руб. с учетом НДС

Лот № 3: грузовой автомобиль MAZ 6312A5-370-010, тип кузова – бортовой телентой, кузов (рама) № Y3M6312A580000022, регистрационный знак – АЕ 1742-6, год выпуска – 2008, инв. № 518.
Начальная цена продажи: 45 747,00 бел. руб. с учетом НДС.

Лот № 4: трактор «Беларус» 952, год выпуска – 2008, регистрационный знак ТА-6 7364, зав. № 90903116, инв. № 482.
Начальная цена продажи: 10 592,00 бел. руб. с учетом НДС.

Аукцион состоится 08 августа 2022 года в 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь ki.gov.by, на сайте Могилевского облисполкома mogilev-region.gov.by и на сайте Организатора аукциона ino.by.

Организатор аукциона: Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352, ino.by.

Доп. информация можно получить по тел.: +375222-72-41-14, +37529-624-26-25 и на сайте ino.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона)

по поручению открытого акционерного общества «Здравушка-милк» (продавец)

проводит повторный открытый аукцион по продаже:

Лот № 1: имущество в составе:
- здание склада с двумя ramпами (составные части и принадлежности: 3 пристройки, 2 ramпы), инв. № 613/С-13723, общей площадью 1728,8 кв. м;
- здание склада № 2 (составные части и принадлежности: подвал, 2 пристройки, 2 стода, дымоходная труба, ramпа), инв. № 613/С-13720, общей площадью 1650,8 кв. м;
- здание склада № 6 (составные части и принадлежности: пристройка), инв. № 613/С-13721 общей площадью 304,1 кв. м;
- здание склада № 8, инв. № 613/С-13724, общей площадью (протяженностью) 423,2 кв. м;
- здание тарного склада, инв. № 613/С-13722, общей площадью 311,6 кв. м;
- здание склада строительного, инв. № 613/С-13725, общей площадью 188,9 кв. м.

Объекты расположены на земельном участке с кадастровым номером 6230700400601000662 площадью 1,1894 га (право аренды по 06.08.2067) по адресу: Минская область, Крупский район, п. Крупский, ул. Пушкина, 1В.

Земельный участок имеет ограничения в использовании: охраняемые зоны электрических сетей, пл. 0,0119 га; пл. 0,2410 га.
Начальная цена с НДС (20 %) – 127 590,89 бел. руб.
Начальная цена снижена на 60 %.
Задаток 10 % от начальной цены – 12 759,00 бел. руб.

Лот № 2: гараж с инв. № 610/С-921, общая площадь 29,2 кв. м, расположенный на земельном участке с кадастровым номером 620850100010001705 площадью 0,0032 га (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, г. Борисов, ул. Краснознаменная, 62 в.
Начальная цена с НДС (20 %) – 8 352,20 бел. руб.
Начальная цена снижена на 60 %.
Задаток 10 % от начальной цены – 835,00 бел. руб.

Лот № 3: имущество в составе:
- производственный корпус (составные части и принадлежности: склад-пристройка, 3 навеса) с инв. № 601/С-13163 общей площадью 4 112,6 кв. м,
- административно-бытовой корпус (составные части и принадлежности: пристройка) с инв. № 601/С-13165 общей площадью 880,4 кв. м;
- котельная с инв. № 601/С-29361 общей площадью 25,1 кв. м;
- контрольно-пропускной пункт с инв. № 601/С-29555 общей площадью 15,9 кв. м;
- канализационно-насосная станция с инв. № 601/С-29556 общей площадью 51,8 кв. м;
- дождевая насосная станция с инв. № 601/С-29554 общей площадью 62,7 кв. м;
- сети водоснабжения (составные части и принадлежности: 15 участков водопроводной сети, 6 колодезь, 6 трубопроводных арматур, 2 резервуара запаса воды) с инв. № 601/С-30845;
- артевская жина (составные части и принадлежности: артевская жина, фильтр, электропропугной насос, здание артевская жина) с инв. № 601/С-30846 общей площадью 9,5 кв. м;
- сети канализации (составные части и принадлежности: канализация хозяйственно-бытовая, 5 трубопроводов, 2 колодезь, канализация ливневая, 4 трубопровода, 2 колодезь, прямом, отстойник) с инв. № 601/С-30847;
- недвижимые улучшения к капитальному строению (благоустройство Б, сети электрообеспечения В) с инв. № 601/С-13161;
- оборудование (роллета защитная 2200*2600 с инв. № 020635, роллета защитная 2200*3250 с инв. № 020636, автоматическая система учета электроэнергии (АСКУЭ) с инв. № 00879, котел КВТ-10 с инв. № 020254, трансформатор 10-1-1У 50/5 с инв. № 00863, трансформатор ТМЗ 630/10-0-4-82У с инв. № 000088, трансформатор ТМЗ 630/10-0-4-82У с инв. № 000089, трансформатор ТМЗ 10-1-1У 50/5 с инв. № 00861, трансформатор ТМЗ 10-1-1У 50/5 с инв. № 00862, трансформатор ТМЗ 10-1-2-0,5СЦ/5У2 с инв. № 00864, трансформатор ТМЗ 10-1-2-0,5СЦ/10У 50/5 У2 с инв. № 00865, трансформаторная подстанция 2КТП-630/10/0-4-84-УЗ с инв. № 000078, трансформаторная подстанция 2КТП-630/10/0-4-84-УЗ с инв. № 000077, градирня ККТ-50 с инв. № 020169, градирня ККТ-50 с инв. № 020170, градирня ККТ-50 с инв. № 020171, градирня ККТ-50 с инв. № 020172, градирня ККТ-50 с инв. № 020173.

Объекты расположены на земельном участке с кадастровым номером 623250100001001429 площадью 1,5918 га (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, г. Логойск, ул. Я. Купалы, 15. Земельный участок имеет ограничения в использовании: водоохранная зона р. Гайна, пл. 1,5918 га.

Часть административно-бытового корпуса находится в аренде (сведения можно получить у организатора аукциона).
Начальная цена с НДС (20 %) – 971 905,20 бел. руб.
Начальная цена снижена на 60 %.
Задаток 10 % от начальной цены – 97 190,00 бел. руб.

Задатки перечисляются на р/с № BY56BPSB3012082600169330000 в ОАО «Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объектов производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение аукциона в следующем размере: по лотам №№ 1, 2 – 10 (десяти) процентов, по лоту № 3 – 2 (два) процента от окончательной цены продажи предмета аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rif.by.

Предьдущие извещения по лоту № 1 были опубликованы в газете «Звязда» от 29.10.2021, 22.01.2022, 09.04.2022, по лоту № 2 – 27.10.2021, 22.01.2022, 09.04.2022, по лоту № 3 – 14.05.2020, 24.07.2020, 21.08.2020, 09.10.2020, 13.01.2021, 20.03.2021, 27.05.2021, 22.01.2022, 09.04.2022.

Аукцион состоится 11.08.2022 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 09.08.2022 до 16.00 по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 02-21-17, 136-31-11.
Тел. для осмотра: 8 (0177) 74-81-42, 8 (029) 621-70-59.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЛОГОЙСКИМ СЕЛЬСКИМ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫМ КОМИТЕТОМ (организатор аукциона)

по продаже гражданам Республики Беларусь земельных участков в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь (га)	Инженерная и транспортная инфраструктура	Начальная цена (бел. рублей)	Размер задатка (бел. рублей)	Затраты на организацию и проведение аукциона (бел. рублей)
1	д. Августово, ул. Колхозная, 19А, кадастровый номер 6232846002018000330	0,1208	газификация, электрификация, водоснабжение	18 000,00	1000,00	2180,02 + расходы за размещение объявления
2	д. Силичи, ул. Центральная, 49В, кадастровый номер 623284605401000375	0,1500	газификация, электрификация, водоснабжение	33 000,00	3300,00	3335,51 + расходы за размещение объявления

Дата, время и место проведения аукциона: 24 августа 2022 г. в 10.00 по адресу: Логойский район, г. Логойск, ул. Тимчука, д. 6, Логойский сельский исполнительный комитет, контактные телефоны: (801774) 28473, (8029) 1779511. Прием документов по 18.08.2022 включительно.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте: Государственного комитета по имуществу: <https://au.nca.by>, Минского областного исполнительного комитета: <http://minsk-region.gov.by/ekonomika-i-finansy/zemelnye-uchastki-01>, Логойского районного исполнительного комитета: <http://www.logoyisk.gov.by>

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 июля 2022 г.

ЗАО «ОптиКурс» НКФО» (ЗАО «АБСОЛЮТБАНК»)

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.07.2022	01.01.2022
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	34 436	35 831
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	43 185	19 475
5	Средства в банках	1104	45 726	77 672
6	Ценные бумаги	1105	321	5 483
7	Кредиты клиентам	1106	125	17 253
8	Производные финансовые активы	1107	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	11	11
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	7 269	7 649
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	-	147
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	307	188
13	Отложенные налоговые активы	1112	50	67
14	Прочие активы	1113	1 596	1 644
15	ИТОГО активы	11	133 026	165 420
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
17	Средства Национального банка	1201	-	-
18	Средства банков	1202	-	16 151
19	Средства клиентов	1203	46 335	79 083
20	Ценные бумаги банка	1204	-	-
21	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
23	Прочие обязательства	1207	2 997	629
24	ВСЕГО обязательства	120	49 332	95 863
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
26	Уставный фонд	1211	39 331	39 331
27	Эмиссионный доход	1212	-	-
28	Резервный фонд	1213	3 420	3 168
29	Фонды переоценки статей баланса	1214	2 555	3 106
30	Накопленная прибыль	1215	38 388	23 952
31	ВСЕГО собственный капитал	121	83 694	69 557
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	133 026	165 420

ОТЧЕТ о прибылях и убытках на 1 июля 2022 г.

ЗАО «ОптиКурс» НКФО» (ЗАО «АБСОЛЮТБАНК»)

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.07.2022	01.07.2021
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	4 132	3 693
2	Процентные расходы	2012	521	439
3	Чистые процентные доходы	201	3 611	3 254
4	Комиссионные доходы	2021	1 302	2 280
5	Комиссионные расходы	2022	495	552
6	Чистые комиссионные доходы	202	807	1 728
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	(17)	-
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	20 271	4 784
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	-	-
11	Чистые отчисления в резервы	207	(401)	(358)
12	Прочие доходы	208	793	303
13	Операционные расходы	209	7 198	6 304
14	Прочие расходы	210	103	234
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	18 565	3 889
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	4 445	857
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	14 120	3 032

Председатель Правления В.И. Вашкевич
Главный бухгалтер И.И. Смашная

Дата подписания: 13 июля 2022 г.

Отчетность о деятельности ЗАО «АБСОЛЮТБАНК» в полном объеме размещена на сайте www.optikurs.by

Лицензия на осуществление банковской деятельности Национального банка Республики Беларусь № 09 от 05.07.2022. УНП 100331707

Альфа-Банк
Закрытое акцыйнае грамадства «Альфа-Банк»

220013, Мінск, ул. Сурганава, 43-47,
тел.: (017) 217-64-63, 217-64-59, факс (017) 200-59-29
Телекс 252190 ITB BY, SWIFT ALFA BY 2X

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
по состоянию на 01.07.2022

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2022	2021
АКТИВЫ				
1	Денежные средства	1101	231 981	200 173
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		
4	Средства в Национальном банке	1103	1 137 489	1 067 279
5	Средства в банках	1104	234 216	177 738
6	Ценные бумаги	1105	276 057	174 180
7	Кредиты клиентам	1106	2 339 117	2 412 465
8	Производные финансовые активы	1107	1 093	4 154
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	0	20 852
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	115 465	92 795
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	6 801	2 536
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	265	62
13	Отложенные налоговые активы	1112		
14	Прочие активы	1113	24 594	38 567
15	ИТОГО АКТИВЫ	11	4 367 078	4 190 801
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
17	Средства Национального банка	1201	0	59 758
18	Средства банков	1202	370 770	157 735
19	Средства клиентов	1203	2 937 323	3 048 577
20	Ценные бумаги банка	1204	162 577	210 930
21	Производные финансовые обязательства	1205	9 513	1 781
22	Отложенные налоговые обязательства	1206		
23	Прочие обязательства	1207	85 271	68 486
24	Всего обязательств	120	3 625 454	3 547 267
СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
26	Уставный фонд	1211	70 422	70 419
27	Эмиссионный доход	1212		
28	Резервный фонд	1213	129 103	100 000
29	Фонды переоценки статей баланса	1214	54 514	41 318
30	Накопленная прибыль	1215	487 585	431 797
31	Всего собственный капитал	121	741 624	643 534
32	ИТОГО ОБЯЗАТЕЛЬСТВА И СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ	12	4 367 078	4 190 801

Председатель Правления В.С. Смоляк

Главный бухгалтер А.В. Скрипка

Дата подписания: 04 июля 2022 г.

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ
по состоянию на 01.07.2022

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2022	2021
1	Процентные доходы	2101	188 045	150 658
2	Процентные расходы	2102	60 364	28 486
3	Чистые процентные доходы	201	127 681	122 172
4	Комиссионные доходы	2021	88 628	58 770
5	Комиссионные расходы	2022	16 457	8 210
6	Чистые комиссионные доходы	202	72 171	50 560
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	-1 687	-3 995
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	126 733	37 768
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	25 783	184
11	Чистые отчисления в резервы	207	85 406	24 202
12	Прочие доходы	208	5 045	3 923
13	Операционные расходы	209	144 122	77 980
14	Прочие расходы	210	9 298	6 175
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	116 900	102 437
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	42 919	26 416
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	73 981	76 021

Председатель Правления В.С. Смоляк

Главный бухгалтер А.В. Скрипка

Дата подписания: 04 июля 2022 г.

С отчетностью вы также можете ознакомиться на сайте:
alfabank.by/about/reporting/ УНП 101541947

ДОПОЛНЕНИЕ
В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ

по жилому дому «Корабль» по г. п. 3.1 в составе объекта «Комплекс многоквартирных жилых домов со встроенными объектами общественного назначения и обслуживания в границах ул. Семашко – ул. Петровщина. Санкт-Петербургский квартал в г. Минске».

2-я очередь строительства.
Жилые дома «Корабль» по г. п. №№ 3.1, 3.2, торгово-общественные помещения №№ 5.1, 5.2, 5.3 по г. п., опубликованную в газете «Звязда» от 02.07.2022 № 128 (29750)

Застройщик: коммунальное унитарное дочернее предприятие «Управление капитального строительства Запад» зарегистрировано Мингоспрокомом 05.01.2015 в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 192400611.

Юридический и почтовый адрес: ул. С. Есенина, 4-107, г. Минск, 220025, Республика Беларусь, тел./факс +375(17) 234-16-99, тел. +375 (17) 234-16-98.

Дополнительно гражданам, не состоящим на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридическим лицам и индивидуальным предпринимателям для заключения договоров долевого строительства предлагаются 20 квартир, в том числе: 5 (пять) однокомнатных общей площадью от 49,7 до 50,01 кв. м; 13 (тринадцать) двухкомнатных общей площадью от 49,11 до 69,4 кв. м; 2 (две) трехкомнатные квартиры общей площадью 88,85 кв. м.

Документы для заключения договоров создания объектов долевого строительства будут приниматься и регистрироваться в ходе личного приема и в порядке живой очереди с 8.30 26 июля 2022 года по адресу: г. Минск, ул. С. Есенина, д. 6, офис 213 (офис продаж).

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ

Организатор аукциона, оператор ЭТП ООО «Расантэкстор», г. Минск, ул. Беды, 33, помещение 339. Адрес ЭТП: www.torgi24.by

Продавец ООО «Джамилестрой», г. Минск, ул. Клари Цеткин, д. 51, пом. 12

Лот	Наименование (назначение), инвентарный номер	Начальная цена	Минимальная цена
902	Офисное (административное) помещение с инв. номером 500/D-798785176	851 200,00	808 640,00

расположенные по адресу: г. Минск, пр-т Рокоссовского, 1505-96

Размер шага составляет 5 % от начальной цены лота

Задаток 10 % от начальной цены предмета торгов в белорусских рублях (для каждого лота) перечисляется на р/с BY60UNBS30120893600010000933 в ЗАО «БСБ Банк», код UNBSBY2X, г. Минск, пр-т Победителей, 23/3, УНП 191514793, получатель: ООО «Расантэкстор».

Срок подписания договора купли-продажи: 5 (пять) рабочих дней после окончания торгов

Условия оплаты предмета торгов

Победитель торгов (претендент на покупку) обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан возместить затраты на проведение торгов и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 5 % от цены продажи лота в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Затраты на организацию и проведение торгов составили: по лоту 902 – не более 650,00 бел. руб.

Дата и время начала торгов: 22.08.2022 в 09.00.
Дата и время окончания торгов: 22.08.2022 в 16.00

Дата и время окончания приема заявок: 19.08.2022 до 17.00 на ЭТП ООО «Расантэкстор» по электронному адресу: www.torgi24.by

Контактные данные: +375 (29) 607-79-50; +375 (33) 331-69-70. E-mail: info@torgi24.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ВТОРЫХ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ № 2022.Б.002.00073

Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витеский областной центр маркетинга» извещает о проведении вторых повторных электронных торгов по продаже имущества, принадлежащего открытому акционерному обществу «Минский завод строительных материалов», УНП 100008102, в отношении которого открыто производство по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) № 455-ББ/2018 в экономическом суде г. Минска.

Номер лота, вид выставленного на электронные торги имущества: лот № 1. Оборудование. Информация о предмете торгов, в т. ч. место нахождения (№ 302-2022): автомат для укладки сырцов на носители, тип FTV-HK, инв. № 501102, автомат-пакетирщик, инв. № 501141, автомат-садчик, тип U-DZA, инв. № 501144, агрегат топочный АТТ-1.6 № 1, инв. № 501092, агрегат топочный АТТ-1.6 № 2 на блок сушиль. № 3, инв. № 501043, вакуумный насос роторно-пластинчатый R5 RA ОС30 В. АСQUA, инв. № 501155, разгрузочный лифт, тип LL, инв. № 501099, защитные приспособления /мокрая сторона/, инв. № 501103, защитные приспособления /сухая сторона/, инв. № 501142, конвейер ленточный № 22, инв. № 501057, конвейер цепной – 2 шт., инв. № 501090, накопительный грейфер, инв. № 501134, насос ОСС 6/30/VFA, инв. № 501058, парогенератор, инв. № 501146, передача насосной, тип FTR-THS, инв. № 501139, питатель ленточный B-1600, инв. № 1540, поворотное устройство, тип ОЕ-Г, инв. № 501104, подметальная машина KM 100/100 RP, инв. № 501066, поперечный транспортер, тип FTR-О с передаточными носителями, тип FTR-THS, инв. № 501098, разгрузочный грейфер, тип U-DZX, инв. № 501145, разгрузочный лифт, тип LL, инв. № 501140, тележка электроредукторная ТЭ-410, инв. № 501097, тележка электроредукторная ТЭ-410, инв. № 501098, толкающее устройство ТУР SE-M 4 M /сужильные вагонетки/, инв. № 501143, толкающее устройство ТУР SE-M 6 M /сужильные вагонетки/, инв. № 501133, транспортер, тип ТВ, инв. № 501101, транспортер ленточный B-650, инв. № 501397, транспортер группировочный, тип BSS-U, инв. № 501138, транспортер поперечный, инв. № 501135, транспортер продольный, тип ТВ, инв. № 501137, транспортер цепной, тип ТК-А, инв. № 501136, тросовая тяга № 1, инв. № 501110, тросовая тяга № 2, инв. № 501109, установка дополнительного склада реук, инв. № 501334, устройство для обработки поверхности бруса с ленточным транспортером, инв. № 501106, цепной транспортер, тип ТК, инв. № 501100.

Дополнительное условие по лоту № 1: покупатель обязан возместить расходы на проведение независимой оценки имущества в сумме 691,20 бел. руб. и заключить с Продавцом договор купли-продажи по приобретению объектов движимого имущества на общую сумму 28 522,68 бел. руб. без НДС, ознакомившись с перечнем имущества можно на электронной торговой площадке по электронному адресу: <http://etpvt.by>.

Движимое имущество находится по адресу: г. Минск, ул. Янки Маера, 47.

Начальная цена: 2 347 900,00 бел. руб. без НДС.

Минимальная цена: 939 160,00 бел. руб. без НДС.

Имущество, бывшее в употреблении.

Условия вторых повторных электронных торгов: победитель торгов (единственный участник торгов, выразивший согласие на приобретение предмета электронных торгов по начальной цене, увеличенной на пять процентов) обязан: в течение 5 дней со дня проведения электронных торгов возместить затраты за организацию и проведение торгов, оплатить услуги оператора ЭТП;

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

ОАО «БЕЛАРУСЬРЕЗИНОТЕХНИКА»

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGLBY.

Продавец: ЗАО «Беларусьрезинотехника» (УНП 700069297), 213829, Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, д. 102, в лице управляющего Шлакова Олега Петровича.

Электронные торги в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по делу № 15-11/Б/2019/6 в экономическом суде Могилевской области будут проведены **04 августа 2022 г. с 09.00 до 16.00** на электронной торговой площадке BELTORGLBY.

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС 20 %	Минимальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС 20 %
1	Электроракара ЕП-011, 1987 г. в. б/у, инв. № 9161	3240,00	918,00
2	Электроракара ЕС-301, 1986 г. в. б/у, инв. № 9159	6336,00	1795,20
3	Воздушный ресивер 6000x2000 (20 куб. м) – 3 т., б/у, инв. № 10051122	3528,00	999,60
4	Ресивер (цех № 7) – 4500x1500 (22 куб. м) – 0,5 т., б/у, инв. № 10051118	3744,00	1060,80
5	Ресивер (цех № 7) – 4500x1500 (22 куб. м) – 0,5 т., б/у, инв. № 10051118	3744,00	1060,80

Местонахождение предметов торгов – Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, д. 102, тел. для ознакомления +375 29 698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в срок с 21.07.2022 г. с 09.00 по 03.08.2022 г. до 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGLBY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «Сбер Банк», код BPSBYY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация». Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Победителем торгов признается участник, предложивший максимальную цену за лот. Победитель торгов обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, оплатить аукционный сбор в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Договор купли-продажи должен быть подписан не позднее 10 календарных дней со дня завершения электронных торгов. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан оплатить предмет торгов в соответствии с условиями договора купли-продажи, но не позднее 30 календарных дней, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона)

информирует о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего УП «НАЦИОНАЛЬНЫЕ СПОРТИВНЫЕ ЛОТЕРЕИ» (Продавец) на праве хозяйственного ведения

Лот № 1: изолированное помещение № 3 с инв. № 100/D-64345, 96,2 кв. м.

Адрес: Брестская обл., г. Брест, ул. Васнецова, 60-60. **Начальная цена без НДС – 233 371,05 руб.**

Аукцион состоится **24.08.2022 в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, каб. 4.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь gki.gov.by и Организатора аукциона ino.by.

Организатор аукциона: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, ☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

УНП 190055182

Утерянное свидетельство о государственной регистрации индивидуального предпринимателя Полещука Алексея Николаевича (УНП/регистрационный номер 190477231) **считать недействительным.**

«ДУША ТРЫМАЕЦЦА ЗА СЭРЦА...»

Сёмы, ліпенскі, нумар часопіса «Польмя» па традыцыйнай насычанай творамі паэзіі і прозы. Выпуск адкрываецца паэтычнай падборкай Віктара Шніпа «Памяць не прапала».

«Польмя» завяршае публікацыю раманаверсіі Уладзіміра Гаўрыловіча «Па веры вайшай...».

непрадказальнае. Новая форма тэлеграм-каналаў у нечым прагрэсіўна сваёй апера-тыўнасцю, адкрытасцю.

З новымі вершамі ў ліпенскім нумары выступае Гар Пракаповіч.

Вялікай падборкай друкуюцца матэрыялы, прысвечаныя 140-годдзю з дня нараджэння народнага песняра Беларусі Янкі Купалы.

Доктар гістарычных навук Эмануіл Іофе назваў свой нарыс даволі прыцягальна — «Малавядомыя старонкі біяграфіі Янкі Купалы».

Мікола БЕРЛЕЖ.

СЁННЯ

Месяц Апошняя квадрант. Месяц у сузор'і Авена.

Сонца

Table with 3 columns: Location, West (Заход), East (Даўжыня дня). Rows include Minsk, Vitebsk, Makhil'eu, Homel, Grodno, Brest.

Імяніны

Пр. Еўдакі, Ефрасіні, Марыі, Германа, Лукіяна, Фамы, К. Чаславы, Гераніма, Ільі, Часлава.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА

Здарэнне НА ДАПАМОГУ ПРЫЙШЛІ РАТАВАЛЬНІКІ

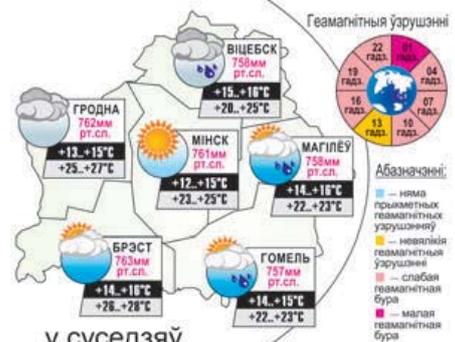
У цэнтр аператыўнага ўпраўлення Іванаўскага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях паступіла паведамленне аб тым, што пажылая жанчына згубілася ў лясным масіве ў раёне вёскі Патапавічы.

з раніцы пайшла ў лес для збору ягад і ва ўстаноўлены час яна дадому не вярнулася. На дапамогу неадкладна выехалі пажарныя падраздзяленні.

ланцугом і ісці ўглыб лесу. Праходзячы міма паляны, ратавальнікі пачулі крыкі і лайшы на голас.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЗАЎТРА

...у суседзях

УСМІХНЕМСЯ

На бяседзе адзін з запрошаных пытаецца ў гаспадыні: — А чаму ваш кот ужо трэцюю гадзіну так на мяле глядзіць? — А ён так на ўсіх глядзіць, хто з яго міскі есць.

— Якія ў цябе прыгожыя кучары! — Дзякуй. Усю раніцу сёння шчыпцамі закручвала. — А я думаю, у цябе валасы самы кучаравыя. — Калі б яны самі кучаравіліся, я б іх выпроствала!

Calendar section for July 20, 2022, featuring dates, events, and historical facts.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА. ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь...

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч. АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

www.zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by. Гэзета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прайнціраванні.